

Belföldi hírek1981. október 16. péntek
-----bb. 1. kereskedelmi üzletek, vendéglátóipari helyek, raktárak a fő-
városban

i/-don/rj bc

1981. október 16.

budapest kereskedelmi hálózatának fejlesztési feladatait ebben a tervidőszakban is elsősorban a tömeges lakásépítés, valamint a várospolitikai és a közlekedésfejlesztési célok határozzák meg. a fővárosban 1985 végéig tanácsi és központi erőforrásból mintegy 110-120 ezer négyzetméter alapterületű új kiskereskedelmi üzlet-hálózatot létesítenek. ebből a bolti kiskereskedelem 100-110 ezer négyzetméterrel részesedik, a többi - mintegy 10 ezer négyzetméter - a vendéglátóiparban valósul meg. a vállalatok ezenkívül 15-15 ezer négyzetméterrel bővítik a bolti és a vendéglátóipari hálózatot. a fejlesztéssel egyidejűleg csaknem 20 ezer négyzetméter alapterületű - korszerűtlen, gazdaságtalan, illetve más célokra jobban hasznosítható - boltot és vendéglátó üzletet zárnak be.

a fővárosi tanács fejlesztési programja szerint összesen 61 ezer négyzetméter alapterületű 120 üzletet a lakótelepeken, az új lakásokba költözők alapellátására létesítenek. a fehér foltok felszámolását, vagyis az ellátatlan területek kiskereskedelmi bolthálózatának kiépítését 30 új abc-áruház telepítése szolgálja, hozzávetőlegesen 7-9 ezer négyzetméter alapterülettel. összesen 30 ezer négyzetmétert tesznek ki az építés alatt levő, és az ezután - 1985-ig - készülő nagy áruházak, köztük a marx téri skála, a váci utcai aranypók, valamint a pesterzsébeti, a kispesti és az újpalotai áruház. ezeket az üzleteket az érintett kerületek városközpontjaiban, illetve a nagy forgalmu közlekedési csomópontokban hozzák tető alá.
/folyt.köv./

bb. 1. / kereskedelmi üzletek... 1. folyt./rj

a főváros kereskedelmi raktárhelyzetére jellemző, hogy sok a szétaprózott, a korszerűtlen raktár, s ezek megközelítése - különösen a belvárosiaké - szállítási és közlekedési gondokat okoz. ezért a belső városrészekben levő raktárakat folyamatosan megszüntetik, s helyettük egy hatalmasat - csaknem 120 ezer léghöbmétereset - építenek a XI. kerületi kondorosi úton. ezenkívül mintegy 70 ezer négyzetméter hasznos alapterületű raktárfejlesztést valósítanak meg a vállalatok saját beruházásából.

a kiskereskedelmi vendéglátásban új létesítmények építéséhez nemigen fognak hozzá, mégis gyarapodással lehet számolni. az V. ötéves tervidőszakról áthuzódóan ugyanis az idén és jövőre mintegy 25 ezer négyzetméter alapterületű vendéglátó egységet adnak át rendeltetésének a lakótelepeken és a szállodákhoz kapcsolódóan. a hálózat bővítésénél, az új egységek telepítési helyének kijelölésénél - miként az budapest területfejlesztési tervéből is kitűnik - a helyi szükségletek kielégítése mellett az idegenforgalom igényeit is messzemenően figyelembe veszik. ezért első sorban az idegenforgalom által leginkább érintett történelmi városrészekben, a belvárosban és a vármegyedben kapnak helyet új létesítmények. /mti/

..-

bb. 2. a skála-coop sikerei és továbbfejlődésének módjai

i/kg/rj sl hgy

1981. október 16.

az eredmények arra utalnak, hogy beváltotta a hozzá fűzött reményeket a szövetkezeti összefogással létrehozott skála-coop szövetkezeti közös vállalat, a skála-coop áruházak jól szolgálják budapest és más városok ellátását. bátran vállalkoznak új módszerek bevezetésére, s ez kedvezően hatott más kereskedelmi szervezetek működésére is. a szövetkezeti közös vállalat a korszerű üzletpolitika elveinek alkalmazásával a nagykereskedelmi vállalatok átlagánál jóval nagyobb arányban, 2 év alatt 60 százalékkal növelte árbevételét.

/folyt.köv./

-2-

do

bb. 2. / a skála-coop... 1. folyt./rj

a skála-coop 1979-ben alakult, a szöváru nagykereskedelmi szervezet és a skála áruház közös vállalat egyesülésével. a szervezetnek jelenleg 218 tagja van, s 54 skála-áruház működik az országban. sikeres tevékenységük alapja, hogy a vállalat erőteljesen növeli a közvetlen árubeszerzést, így módon olcsóbban és gyorsabban jutnak el a termékek a fogyasztóhoz. a budapesti skála-áruházban például az árukészlet harmada már közvetlenül a gyáraktól származik.

előnyös a tranzitforgalom arányának növekedése is. ennek lényege: a skála-coop budapesti raktárát kikerülve az árut az üzemekből közvetlenül az áruházakba irányítják. egyre gyakoribb az is, hogy a skála-coop szervezet a tagszövetkezetek szaktoltjait „összehozza”, a gyártóval, s így a rendelések átfutási ideje rövidül.

a korszerű kereskedelmi módszerek bevezetését segítik az új helyi raktárak, amelyeket részben a tulzsufolt budapesti raktárak tehermentesítésére, részben pedig a helyi ellátás további javítására rendeznek be. szirmabesenyőn és veszprémben működik már ilyen raktár.

a skála-coop sikeres erőfeszítéseket tett új áruházterület feltárására, a vállalat alapvetően a hazai nagyipartól szerzi be az árukészletet, ugyanakkor a tanácsi kisüzemekből is mind több terméket rendel; két év alatt megtízszerezte az innen származó áruutánpótlást. a szervezet jól együttműködik az ipari szövetkezetekkel is, s így egész sor, a választékot bővítő cikk kerül az üzletekbe, amelyek a skála emblémát hordozzák.

nemzetközi kapcsolataik is bővültek. együttműködés jött létre a többi között a szovjet gum áruházzal. valamennyi kgst-országgal cseremegállapodást kötöttek.

a skála-coop-nak most fontos törekvése a hiánycikklislistáján szereplő termékekre a gyártó partnerek felkutatása. tervezik, hogy partner-kisüzemeiket nyersanyaggal és más módon segítik. az ipari nagyvállalatokkal ugyanakkor tartós szerződések kötésével fokozzák az áruellátási biztonságot. olyan új megoldásokat is keres a vállalat, amelyekkel beruházás nélkül is javítani lehet a kereskedelmi tevékenységet; ilyen például a fuvarozás még körültekintőbb megszervezése. /mti/

do

..-

-3-

bb. 3. „mi, büszke magyarok,, - magyar józsef nyilatkozata

i/-gi/rj bc hgy

1981. október 16.

Mannheimben, a nemzetközi filmfesztiválon aranydukát-díjjal tüntették ki magyar józsef „mi, büszke magyarok,, című alkotását. ebből az alkalomból a rendező az mti munkatársának elmondotta:

- filmem olyan témát dolgozott fel, amely megítélésem szerint elsősorban a magyarság ügye. az utóbbi időben úgy tapasztaltam, hogy nem elég elmélyült a nemzeti tudat, hol felszínesen magyar-kodunk, hol meg mereven elzárkózunk minden közösségvállalás elől. enyhén szólva meglepetést keltett az egyik bölcsészkar magyar-történelem szakára 1979-ben felvételizettek írásbeli dolgozatainak át-nézése is. kiderült, mennyire nem ismerik a fiatalok multunkat, irodalmi emlékeinket, történeti sorsfordulóinkat, a jelen közéletét.

- e fontos jelenségekört igyekeztem bemutatni filmemben az írónia, az önirónia eszközeivel. e kedvezőtlen tapasztalatokra kívántam felhívni a figyelmet, s rádöbbeneni arra, hogy ez az ut-hovatovább nem járható, a jövőben sokkal többet kell tennünk a korszerű hazafi-ságért, a nemzeti kötődés szálainak erősítéséért, hogy ne csak papíron, írásban valljuk magunkat magyarnak.

- külön öröm számomra, hogy filmem már itthon is nagy vissz-hangot keltett. miskolcon a rövidfilm-fesztiválon elnyerte a közön-ség és a honvédelmi minisztérium díját. az meg különösen jólesett, hogy művem a nemzetközi mezőnyben is helytállt. olyan nemzetek képviselői is ráéreztek mondanivalóm lényegére, amelyeknél ezek a gondok jószívrrel ismeretlenek. a szaktekintélyekből álló zsűri mintegy 3 ezer percnyi anyag megtekintése után választotta ki, tartotta díjra érdemesnek 20 perces filmemet- mondta végezetül magyar józsef. /mti/

-.-

bb. 4. pasztinák-premier

i/jf/rj sl hgy

1981. október 16.

javában tart az őszi zöldségbetakarítás, a növények jó része ismert. közöttük van azonban egy mindjobban terjedő növényfaj, a pasztinák, amely a szárított zöldségfélék elterjesztése óta a feldolgozóipar egyre keresettebb cikke lett. a petrezselymet helyettesítik vele. szárítmánya ugyanis szép fehér színű, ellentét-ben a petrezselyemmel, amely a mesterséges szárításnál szürkés árnya-latot kap.
/folyt.köv./

-4-

ds

bb. 4. / pasztinák... 1. folyt./rj

az elmúlt években kisebb mértékben visszaesett hazánkban a petrezselyem termesztése, ez részben azzal magyarázható, hogy a tartósító ipar egyre nagyobb tételeket rendel a pasztinákból. az idén mintegy 600 hektáron termesztettek a zöldségtermesztési ku-tató intézetben nem-lesített pasztinákat, amely jó termést hozott. ezt az „ipari zöldséget,, géppel szedik, és gépi feldolgozása sem okoz gondot.

a vetőmagot a hazai gazdaságok állítják elő; a vecsési és a nagylózsi termelőszövetkezetben.

érdekes, hogy a pasztinákat a háziasszonyok nehezen kedvelik meg, holott ott van a piacokon is, és a petrezselymet részesítik előnyben.

a pasztináknak sajátos aromájú illata van, ize fűszeres, édeskés. /mti/

-.-

bb. 5. havasi lilék, sarkantyus sármányok a hortobágyon

szü/rj st hgy

1981. október 16.

a tél közeledtét jelző madarak újabb nagy csapatai érkeztek a hortobágyi nemzeti park védett területeire. feltűntek a pusztán a havasi és ezüst lilék, a lappföldről elindult sarkantyus sármá-nyok, most a hortobágyi legelőkön találnak bőséges táplálékot to-vábbvonulásukig. a hering- és ezüstsirályok a lecsapolt halas-tavakat választották átmeneti szálláshelyül. /mti/

-.-

bb. 6. tölgyek lesznek a begyűjtött makkból

káp/st/4rj hgy

1981. október 16.

befejeződött a tölgymakk gyűjtése a somogy megyei erdő és fafel-dolgozó gazdaság erdősegeiben. a gazdaság iharosberényi, berzencei és ladi erdőszkerületében több mint husz vagonnyit takarítottak be. ez a mennyiség évekre biztosítja a megye tölgycsemete szük-ségletét. mintegy tizenöt millió csemetéhez szükséges makkot még az ősszel elültetnek a gazdaság csemetékertjeiben, valamint az erdő-sítésre kijelölt tisztásokon, a főlősleg értékesítéséről pedig a szomszédos jugoszláviai erdőszetekkel tárgyalnak. /mti/

-5-

ds

bb 7. a tervezettnél gyorsabb ütemben épül a kis-balatoni védőrendszer

tóa/st/rj hgy

1981. október 16.

Lépéselőnyben vannak a kis-balatoni védőrendszer építői, a július elsején megkezdett és erre az évre tervezett gáterősítési munkát befejezve, már a jövő évi program vérehajtásán dolgoznak. a bárándi öblőzetben 3 kilométer hosszúságban befejezték a zala folyó jobboldali töltéserősítésének nyers földmunkáit. a zala töltése a négyméteres korona kialakítással kétszeres erősségű lett. ezen a szakaszon már megkezdődött a rézsű kiképzés és a füvesítés is. a gépesített munkabrigádok a zalaszabari öblőzetben éjjel-nappali munkával folytatják a töltéserősítést, s mindaddig dolgoznak, amíg az őszi időjárás engedi.

a kis-balaton visszaállítási munkáinak első szakaszában kialakuló tározó 21 négyzetkilométeres lesz és 25 millió köbméter vizet fogadhat be. feltöltése 1985-ben kezdődik. feladata a zala folyó hordalékának felfogása, szemnyező anyagainak kiszűrése. /mti/

-.-

bb. 8. három oldalra billenthető mezőgazdasági pótkocsi

kai/st/rj hgy

1981. október 16.

szűk tárolótérek, kis alapterületű raktárak és istállók kedvelt rakodó- és szállítójárműve lehet a mezőgép nyíregyházi vállalata által kialakított új mezőgazdasági pótkocsi, amelynek érdekessége, hogy rakodótere három oldalra billenthető, ily módon a rakfelületén lévő szállítmányát szinte manőverezés nélkül rakhatja le a kívánt helyre. konstrukciója olyan, hogy bármely hazánkban jelenleg használt traktor, vagy munkagép után csatlakoztatható, a hat tonna teherbírású, mbp 206 márkanévű pótkocsi prototípusát a közelmúltban készítették el a vállalat szakemberei.

a nyíregyházi mezőgépesek a tervek szerint jövőre már mintegy 200 darabot állítanak elő. /mti/

-6-

bb. 9. átadás előtt a csongrád-szentesi tiszahid

dob/st/rj hgy

1981. október 16.

befejező szakaszához érkezett a csongrád és szentes határában készülő tiszahid építkezése. a mintegy fél kilométeres hid meder feletti szakaszának vasbetonszerkezetét - az országban másodikként - csuszózsálas eljárással, ugynevezett szabadon betonozott, utófeszített technológiával készítették el. a befejező munkákon tevékenykedő dolgozók már szabadon közlekednek a két part között: aszfaltozzák a 4.000 négyzetméternyi utfelületet, a vasszerkezet szerelői a gyalogjáró előrefestett korlátjait rakják a helyükre, a járda alatt pedig a villanszerelők a hajózási irányfények elektromos munkáin dolgoznak. az egész országrész közlekedése szempontjából fontos új hidat még az év vége előtt átadják a forgalomnak. /mti/

-.-

bb. 10. síófokon készítik, székesfehérváron fagyasztják

dáv/st/rj hgy

1981. október 16.

megkezdődött a szilvásgombóc és a kocsonyaidény a székesfehérvári hűtőházban. gombócból a tervek szerint 30-40 vagonnyi készül ezen a télen, kocsonyahusból pedig előreláthatóan kétszázharminc vagonnal kerül a mélyhűtőpultokba. mindkét terméket a síófoki pannónia vendéglátó vállalatnál készítik, s gépkocsikon szállítják székesfehérvárra, ahol azonnal elhelyezik a mirelitüzem hűtőalagútjaiba, s ha kopogósra fagyott, hozzálátanak a csomagolásához. készülnek a mélyhűtött gyümölcskrémek is: ezt a termékcsaládot az idén új taggal, az almakrémmel bővítik, s így már ötféle ízű krémből választhatnak a vásárlók. /mti/

-7-

bb. 11. szombaton tartja vii. országos értekezletét a magyar-szovjet baráti társaság

i/gy/rj bc hgy

1981. október 16.

Szombaton, a xiii. kerületi pártbizottság előadótermében a magyar-szovjet baráti társaság 1664 üzemi, intézményi, iskolai tagcsoportjának képviselőjében csaknem 700 küldött és számos meghívott részvételével munkához lát a baráti társaság vii. országos értekezlete. az mszbt legfőbb fóruma megvitatja a legutóbbi országos értekezlet óta eltelt fél évtizedben végzett barátsági munka eredményeit, s a népeink barátságának, együttműködésének erősítésén munkálkodó tömegmozgalom további feladatait. a küldöttek előre kézhez kapták az országos elnökség tények és adatok címmel összeállított írásos számvetését arról: a párt irányításával hogyan sikerült valóra váltani az előző országos értekezleten elfogadott programot.

x x x

az írásos dokumentum kiemeli: a magyar-szovjet barátságot felelősségteljes elkötelezettséggel szolgáló tisztségviselők és aktivisták népes tábora az eltelt időszakban a politikai, a társadalmi és a kulturális élet területein számos nagyjelentőségű megmozdulással, színes, változatos programokkal járult hozzá a szovjetunió életének, a szovjet emberek hétköznapijainak megismertetéséhez. a különböző állami és társadalmi szervekkel együttműködve a baráti társaság eredményesen munkálkodott az mszmp xi. és xii. kongresszusán hozott határozatok végrehajtásáért, hozzájárult a magyar és a szovjet nép barátságának elmélyítéséhez, népünknek a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus szellemében történő neveléséhez.

az utóbbi öt évben 477-tel gyarapodott a mozgalom alapegységeinek, a tagcsoportoknak a száma, s ma már társadalmunk minden rétegét képviselik. számbeli gyarapodásuknál is fontosabb azonban, hogy növekedett politikai hatásuk, s mind nagyobb szerepet vállaltak környezetükben, a munkahelyeken, s a lakóterületen a szovjetunióval kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a magyar-szovjet barátság elmélyítésében. kerülve a barátsági munka formális elemeit, megelégnélkül kezdeményező-készségük, s tartalmas, gazdag programokat valósítottak meg. az országot átfogó emlékeztető akciók között voltak a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójáról való megemlékezések, vagy például lenin születésének 110. évfordulója, illetve gagarin űrrepülésének 20. évfordulója alkalmából a városokban és a falvakban lebonyolított gazdag program.

/folyt.köv./

-8-

bb. 11. / szombaton tartja... 1. folyt./rj

a tapasztalatok szerint a tagcsoportok színvonalas tömegpolitikai tevékenységének is köszönhető, hogy az elmúlt években hazánkban megnövekedett a szovjetunió iránti érdeklődés. a politikai, a műszaki-tudományos és a kulturális előadások megtartásába mind több olyan aktivista kapcsolódott be, akik mint egykori ösztöndíjasok személyes élményeikkel is gazdagíthatták a szovjetunió életének egy-egy területéről szóló beszámolóikat, a dolgozók és a diákok körében egyaránt nagy népszerűsége telt a politikai és művészeti témákban meghirdetett vetélkedők sorozata, ezrek és ezrek gyarapították ismereteiket például a xxii. nyári olimpiai játékokhoz kapcsolódva meghirdetett „moszkva az olimpia városa”, című többfordulós versenyen. több mint 5000 szocialista brigád kapcsolódott be a hősök városai, városok hősei című vetélkedőbe, s az 1980/81-es tanévben immár hetedik alkalommal hirdették meg a középiskolások ki tud többet a szovjetunióról? című vetélkedőjét.

klasszikus orosz és szovjet írók, valamint költők születésének évfordulójához kapcsolódva gyakran kiállításal egybekötött irodalmi műsorokat szerveztek. ankétokon, filmsorozatokon és országos jellegű filmpályázatokon nyílt lehetőségük az érdeklődőknek a szovjet filmművészet alaposabb megismerésére. a szovjetunió életéről, legszebb tájairól csaknem 6000 kópiát őriz az mszbt dokumentumfilmtára; ezek a tagcsoportok révén 200-300 ezer ember előtt váltak ismertté.

1976-81 között 56 alkalommal - 96 együttes és nagyszámú szólólista közreműködésével - színvonalas barátság koncert-sorozaton vehettek részt a szovjet kultúra és tudomány házában a zenebarátok. az eltelt időszakban is sokezeres közönségnek nyújtottak maradandó élményt szovjet vendégművészek - köztük a kazah állami együttes, az észt népzenei együttes, vagy a tallinni ellerhajn kórus-magyarországi fellépései. a budapesti szovjet kulturális centrum látogatói népi művészegyüttesek bemutatkozásával, előadásokkal és filmvetítésekkel kiegészített kiállításokat láthattak szovjet moldáviáról, azerbajdzsán tudományáról, technikájáról és gazdaságáról.

a magyar-szovjet testvérmegyei kapcsolatok keretében több helyütt is bemutatták csuvas föld népművészeti remekeit, s a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés eredményeiről a szibéria és a tudomány című kiállítás nyújtott értékes ismereteket.

/folyt.köv./

-9-

bb. 11. / szombaton tartja... 2. folyt./rj

a baráti társaság munkájában fontos helyet foglal el az iskolán kívüli orosz nyelvoktatás. az mszbt gorkij nyelviskoláján jelenleg csaknem 4500-an fejlesztik nyelvismeretüket. az elmúlt időszakban mind eredményesebbé vált az oktatás, főleg a nagyobb óraszámú intenzív tanfolyamok gyarapításával, a tanuló-csoportok létszámának csökkentésével. az orosz nyelv és irodalom színvonalas elsajátítását szolgálják a diákok orosz nyelvi versenyei is.

a tények és adatok kitér arra is, hogy a vi. országos értekezlet óta fejlődött az mszbt, valamint a szovjet baráti társaságok szövetsége és a szovjet-magyar baráti társaság együttműködése. az szbtsz és az szmbt sokat tett azért, hogy a szovjet-unió köztársaságaiban megismerjék hazánk társadalmi-gazdasági, tudományos és kulturális fejlődésének eredményeit. /mti/

-.-

-10-

bb. 12. nemcsak bemutatták, gyártják is - sorozatban készülnek a zalai butorgyárak bnv-n kiállított termékei

tas/st/gw hgy

1981. október 15.

már gyártja az idei őszi bnv-n szakmai és közönségsikert aratott termékeinek többségét a nagykanizsai és a zalaegerszegi butorgyár. az előbbi nagydíjas nelly ülőgarniturája a vásár megnyitása óta kapható az ország domus áruházaiban. hannover szekrényoszt még csak keveset készítenek, de a hasonló rendeltetésű omega és gamma viszont sorozatban készül. még az idén a boltokba kerül a viktoriának elkeresztelt svéd falrendszer is, amelynek különlegessége a szekrényből kinyitható heverő. az ábránd nevet viselő lakószobával, amely iránt viszonylag olcsó ára miatt főleg a fiatal házaspárok érdeklődnek, a jövő év elején jelennek meg a piacon.

a zala butorgyár vásári választékából már folyamatosan készítik a fáraó és a timea kárpitozott garnitúrákat. a zalaegerszegiek egyébként egy-két bnv-s modelljük, például a lulu rusztikus nappali szoba gyártásáról lemondtak, mert nem nyerték meg a vásárlóközönség tetszését. helyettük új, az igényekhez, a lakások méreteihez jobban alkalmazkodó garnitúrák előállítását tervezik.

/mti/

-.-

bb. 13. olcsóbb a betonszivattyunál - szállítószalagos betonkeverő kocsiról

kász/st/gw hgy

1981. október 15.

szállítószalaggal felszerelt betonkeverő kocsik gyártását kezdték el az építőgépgyártó vállalat pécsi gyárában. a tehergépkocsi alvázra épített forgó tartály tartalmát a hozzákapcsolt futószalag több mint tíz méteres sugarú körben a tetszés szerinti helyre képes továbbítani. a berendezés az építkezéseken, tatarozásoknál helyettesítheti a nála tízszer drágább betonszivattyút, a szállítószalag a munka befejeztével gyorsan összecsukszó, s a mozgó betonellátó máris indulhat újabb adagért vagy másik munkahelyre.

az üzem gyártásfejlesztési szakcsoportja azt a feladatot kapta, hogy kidolgozza az új szállítószalagos betonkeverő változatait. hazánkban ugyanis mintegy harminc fajta betonkeverős gépkocsi van használatban, ezek mindegyikét különbözőképpen lehet felszerelni a munkát megkönnyítő és meggyorsító szállítószalaggal.

/mti/
08.09/gw

- 11 -

g 3/7

bb. 14. sikeres másodlagos termelési kísérletek a zalai olajmezőkön

tóa/st/gw hgy

1981. október 15.

fokozatosan növekszik a dél-zalai olajmezők termelése a kőolaj-és földgázbányászati vállalat szakemberei által kidolgozott másodlagos művelési technológiák alkalmazásával a bázakerettyei olajmezőn. a lecsökkent rétegenergiát széndioxidgáz besajtolásával pótolják, s így a kőzetben maradt olaj további jelentős hányadát hozzák felszínre. a más tárolórendszerű nagylengyeli olajmezőn egy másodlagos termelési kísérlet során földgázt sajtoltak a tárolókőzetbe és a szakembereket is meglepő hatást értek el. a technológia bevezetésére várhatóan még ebben a tervidőszakban sor kerül és több millió tonna többlet olaj kitermelésével számolnak. másodlagos termelési technológiával kívánják kiaknázni a halót-Federics térségében levő már nem művelt olajlelőhelyek megmaradt készleteit is.

/mti/

bb. 15. tíz évre emelték a győri szatir büntetését

cser/st/gw hgy

1981. október 15.

a győri szatir bűnügyét másodfokon tárgyalta a győri megyei bíróság. a 8 évi fegyházbüntetést kiszabó elsőfoku ítélet ellen ugyanis az elítélt enyhítésért, az ügyész pedig súlyosbításáért fellebbezett. a másodfoku bíróság az ügyészi fellebbezést tartotta alaposnak, és a büntetést 10 évre emelte fel. az ítélet ezzel jogerőre emelkedett.

az elítélt, petrovics zoltán 26 éves nyuli lakos ez év februárjában és márciusában a késő esti és az éjszakai órákban munkából hazatérő nőket támadott meg, és az áldozatokkal erőszakoskodott.

a megyei bíróság a cselekménysorozat nagyfoku társadalmi veszélyessége, a durva, gátlástalan magatartási mód miatt emelte fel büntetését.

/mti/

08.13/gw

- 12-

33/17

bb. 16. a szakszervezetek országos tanácsának ülése

t/sl/pá/gw pr

1981. október 15.

pénteken ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa, amely első napirendi pontként a szakszervezeti alapszervezetek működéséről, az üzemi, a munkahelyi demokrácia érvényesüléséről tárgyalt.

- különösen a legutóbbi években jelentősen fejlődött hazánkban a szocialista demokrácia, sikerrel jártak a szakszervezetek kezdeményezései a dolgozók bevonására a munkahelyi közéletbe - állapította meg jelentésében a szot elnöksége. az üzemi, munkahelyi demokrácia fejlesztésére négy évvel ezelőtt hozott párt-, majd mt-szot határozat a fejlődésben új szakaszt nyitott: lényegesen megnövekedtek a szakszervezetek feladatai, a korábbinál szélesebb körű jogokkal és egyben kötelezettségekkel létrejöttek a bizalmi testületek. a dolgozók ma már fokozottan részt vesznek a vezetésben, ezért érzékenyebbek a munkahelyi problémák iránt és a nehezebb feltételek között is aktívabban vesznek részt a feladatok végrehajtásában. a demokratizmus fejlődése azonban hosszantartó folyamat, annak módszereit gyakran még a vezetőknek is tanulniuk kell.

jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese, a napirendi pont előadója a legfőbb gondot okozó jelenségek között említette a még mindig tapasztalható formális jelentéseket, amikor a demokratizmus csak a látszat szerint érvényesül. például amikor demokratikus fórumok elé terjesztenek valamilyen témát, de nem sokat tesznek azért, hogy azt a dolgozók meg is értsék, nem törekednek az érdekek egyeztetésére. helyes, hogy a bizalmi elmondja csoportja véleményét például a vállalat gazdasági tervéről, de ez nem elegendő, fontos, hogy a különböző fórumokon, csoportmegbeszéléseken az egymástól eltérő álláspontok, elképzelések is felszínre kerüljenek. szerencsére a vállalatok jelentős részénél már leszoktak arról, hogy terjengős, a számoktól hemzsegő előterjesztéseket ismertessenek a dolgozókkal, néhány helyen azonban most ennek az ellenkezője tapasztalható: szinte a jelszavak szintjén mozgó általánosságokat tartalmaznak az előterjesztések, amelyekből a konkrét tennivaló alig derül ki. a szakszerűséget nem számítani kell az előterjesztésekből, hanem azt érthető módon kell a dolgozókkal ismertetni.

/folyt.köv./
09.41/gw

- 13 -

10/17

bb. 16. /a szakszervezetek1.folyt./gw

ezután arról szólt, hogy a bizalmi testület és a szakszervezeti bizottság közötti munkamegosztás sokhelyütt csak most van kialakulóban és keresik a helyes megoldást. elvileg világos, hogy a bizalmi testület az irányító, a szakszervezeti bizottságé pedig a végrehajtó szerep, vagy például az, hogy a tervek véleményezése a bizalmi testület hatáskörébe tartozik. rendkívüli helyzetek azonban gyakran idéznek elő bizonytalanságot. ha például év közben esetleg többször is módosítani kell a tervet, minden esetben hívják-e össze a bizalmi testületet, vagy pedig a testület hatalmazza fel a szakszervezeti bizottságot álláspontjuk képviselőjére? ilyenkor a lényeges az, hogy akár a testület, akár a szakszervezeti bizottság fejtse ki álláspontját, az a tagság véleményét tükrözze.

az előadó rámutatott, hogy indokolt növelni a gazdasági vezetők felelősségét az általuk vezetett kollektíva előtt. már gyakorlattá vált, hogy a bizalmi testületek véleményt mondanak a felsőszintű vállalati vezetők munkájáról, ezt célszerű lenne kiterjeszteni a középszintű és a munkahelyi vezetőkre, beleértve a művezetőket is. erre több vállalatnál már történtek is kezdeményezések. a felsőbb szintű vezetők munkájának véleményezésében már jelentős az előrehaladás, ezt tovább lehetne fejleszteni azzal, hogy ezeket a véleményeket az irányító szervek is megkapják, azokra reagálnának és szükség esetén intézkednének. egy most készülő intézkedés azt a célt szolgálja, hogy a vállalati felügyelő bizottságok és a demokratikus fórumok - főleg a bizalmi testületek - között intézményes kapcsolat jöjjön létre. hasznos lehet, ha például a vállalat éves tevékenységének megítélésakor, a vezetők éves munkájának véleményezésekor a bizalmiak megismerkednek a felügyelő bizottság véleményével is, s az utóbbiak számára sem lehet közömbös a kollektíva véleménye.

ismételten szükséges átgondolni a demokratizmus fórumai közötti munkamegosztást, hogy elkerüljék a párhuzamosságokat. különösen a termeléssel, a gazdálkodással kapcsolatos kérdéseknél fenyeget ez a veszély. az látszik célszerűnek, ha a vállalati terv véleményezését és ezzel együtt a munkaverseny-célok meghatározását a szakszervezeti csoport és a bizalmi testület vitatja meg, az operatív termelési feladatok megbeszélésének és a munkaverseny munkahelyi szervezésének a színtere pedig a termelési tanácskozás és a brigádértekezlet. a szocialista brigádvezetők tanácskozása - erősítve a brigádmozgalom önkormányzati jellegét - a szocialista brigádok sajátos kérdéseivel foglalkozzék.

/folyt.köv./
09.45/gw

- 14 -

bb. 16. /a szakszervezetek.....2. folyt./gw

végül annak szükségességéről szólt, hogy nagyobb önállóságot, nagyobb mozgásteret kell kapniuk a vállalati szerveknek a demokratizmus érvényesítésében és fejlesztésében. központilag csak a fejlesztés fő irányait kell meghatározni, a megoldás hogyanjában, a helyi kezdeményezések, kísérletek alkalmazásában fel kell oldani a formális kötöttségeket, szabadabb kezet kell adni a vállalati szerveknek.

/folyt.köv./

bb. 17. Lottó nyerőszámok

gk/gw pj

1981. október 15.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a kisteleken megtartott 42. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

14, 34, 67, 69, 88.

/mti/

- . -

bb. 18. halálos végű balesetek

gk/gw pj

1981. október 15.

a xv. kerületi frankovics mihály ut és neptun utca kereszteződésénél az uttesten való áthaladásuk közben egy személygépkocsi elütötte baránszky nándorné 22 éves adminisztrátor és baránszky ágnes 3 éves budapesti lakosokat. a kislány kórházba szállítás közben meghalt, az anya könnyű sérülést szenvedett. a baleset körülményeit a rendőrség vizsgálja.

a xiii. dagály utca 3. szám előtt pálos györgy 34 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival figyelmetlenül indult el, és elütötte a rokkantkocsival közlekedő may lajos 29 éves eltartott, budapesti lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. pálos vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárását indította ellene.

/mti/

10.42/gw

- . -

- 15 -

11.07
11.07

bb. 19. megkezdődött az ipari szövetkezetek kongresszusa

os/sa/gw pr

1981. október 16.

csaknem 300 ezer szövetkezeti dolgozó képviselőjében, 471 küldött részvételével pénteken az építők székházában megkezdte munkáját az ipari szövetkezetek viii. kongresszusa, amely értékel, megvitatja az előző kongresszus óta végzett munkát, és kijelöli az új, megváltozott követelményekhez igazodó feladatokat.

a tanácskozás elnökségében helyet foglalt havasi ferenc, az mszmp kb titkára, sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, a politikai bizottság tagjai, marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese. jelen voltak a minisztériumok, a társadalmi szervezetek és a társszövetkezeti ágazatok képviselői.

az ipari szövetkezetek országos tanácsának korábban küldött irásos beszámolójához rév lajos, az okisz elnöke fűzött szóbeli kiegészítést. mindenekelőtt elmondotta, hogy az ipari szövetkezetek sikerrel teljesítették tízéves fejlesztési programjukat, amelynek eredményeként nemcsak a szövetkezeti iparban dolgozók munkafeltételei váltak korszerűvé, hanem megváltozott a szövetkezeti termékek választéka és minősége is. a jelenleg működő 867 ipari szövetkezet, 16 szövetkezeti vállalat és közös vállalat által létrehozott termelési érték az v. ötéves tervidőszak végére csaknem 70 milliárd forint volt. a szövetkezetek az ország ipari termelésének 6-7 százalékát adják. a hazai lakosság ellátásában a szövetkezeti ipar cikkeinek részaránya megközelíti a 20 százalékot. a szövetkezetek jelentős részt vállaltak a hiánycikkek csökkentéséből is, s számos terméket egyedül a szövetkezetek gyártanak. jónéhány korábban külföldről beszerzett termék előállításával is hozzájárultak a népgazdaság egyensúlyának javításához. az állami vállalatok termékszerkezet-korszerűsítése során eredményes együttműködés alakult ki a munkamegosztásban, a szövetkezetekben gazdaságosan előállítható alkatrészek, berendezések, részegységek gyártásának át-
vállalásával.

/folyt.köv./
11.11/gw

- 16 -

11.11.11
12.05

bb. 19. /megkezdődött az ipari.....1.folyt.köv./

az ipari szövetkezetek termelése az elmúlt időszakban gyorsabb ütemben nőtt, mint az állami iparé. ez jórészt a piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodásnak és a szövetkezetek sajátos, kisebb eszközigenyű termelésének eredménye. megmutatkozik ez az export növekedésében is. az v. ötéves tervidőszakban a nem rubelelszámolású kivitel 58 százalékkal emelkedett, a szocialista országokba a szövetkezeti exporttermékeknek csaknem 60 százaléka került.

- az öt esztendő lényegében pozitív mérlegének megvonásakor azonban hibáinkból, hiányosságainkból is le kell vonnunk a tanulságot - hangsúlyozta rév lajos. - építőipari szövetkezeteink a tervezett 35-37 ezer lakás helyett 25 ezret építettek fel ebben az időszakban. az elmaradás különösen azért róható fel a szövetkezeteknek, mert a lakásépítés növelésére komoly anyagi támogatásban részesültek. tapasztalható volt mind a belföldi, mind az exportfeladatok teljesítésénél a kényelmesség, az érdektelenség, s a vállalkozási készség hiánya is. ugyancsak van tennivaló bőven a szolgáltatások területén is. a szövetkezetek jelenleg a lakosság szolgáltatási igényeinek több mint 30 százalékát elégítik ki. felzárkóztak az állami szolgáltatások szintjéhez, de engedhetetlen az új, korszerű módszerek szélesebb körű bevezetése, a munka minőségének, a megrendelőkkel való kapcsolatoknak a javítása.

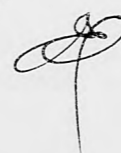
a szövetkezeti demokrácia fejlesztésében, szélesítésében is jelentős előrelépést tettek az ipari szövetkezetek. a szervezeti változások során kialakított korszerű fórumrendszerek - bár működésük gyakorlata még nem alakult ki véglegesen - jól szolgálták és megfelelően segítették a gazdasági és szövetkezetpolitikai feladatok teljesítését.

a beszámolót széles körű vita követte, amelyen felszólalt havasi ferenc is. /beszédének ismertetésére később visszatérünk.

/folyt.köv./

11.14/gw

- 17 -

11.14.14
12.05

bb. 20. felhasználható 12.00 órától!

kádár jános fogadta kurt hagert

t/me/sa/gw pr

1981. október 16.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a kb székházában fogadta kurt hagert, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát.

a szivélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett óvári miklós, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. jelen volt rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagy - követe.

/mti/

- . -

bb. 21. rendőrségi hírek

gk/gw pr

1981. október 16.

fejér megyében, sárosd belterületén jásper ignác 26 éves gépkocsivezető, mezőfalvi lakos pótkocsis tehergépkocsival egy kanyarban az utpadkára hajtott és felborult. a baleset következtében a tehergépkocsi utasa, németh józsef 31 éves rakodómunkás, mezőfalvi lakos a helyszínen meghalt. a rendőrség jásper ignácot őrizetbe vette és megkezdte a baleset vizsgálatát.

veszprém megyében, szóc külterületén egy tehergépkocsi elütötte talabér mihály 42 éves segédmunkás, halimbai lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros nem adta meg az elsőbbséget. tovább folyik a vizsgálat.

herend belterületén szalai tiberius 22 éves asztalos, veszprémi lakos motorkerékpárjával megcsuszott a vizes uttesten, áttért a menetirány szerinti bal oldara és ott összeütközött a vele szemben haladó személygépkocsival. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, szalai tiberné 19 éves korongozó, veszprémi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. tovább folyik a vizsgálat.

komárom megyében, a lábatlani vasbetonelemgyár területén egy daru javítása közben megyeri tiberius 36 éves darukezelő, nyergesujfalui lakos halálos áramütést szenvedett. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértő bevonásával folytatja a rendőrség a vizsgálatot.

/mti/

- . -

11.47/gw

- 18 -

12.10
13.10

bb. 22. tavasz noémi grafikai lentiben

tas/az/gw pr

1981. október 16.

tavasz noémi grafikaiból nyílt kiállítás pénteken a lenti városi művelődési központban. a 40 alkotásból álló kollekció keresztmetszetet ad a művész munkásságáról, amelynek jellemzője a népi hagyományok és motívumok szintetizálása. a kiállítás október 31-ig tart nyitva.

/mti/

- . -

bb. 23. emléktábla avatás telkibányán

kör/az/gw pr

1981. október 16.

a telkibányai helytörténeti gyűjtemény kutatóházának falán pénteken leleplezték szepsi csombor márton emléktábláját. a prédikátor-író a nemesérbányai bányászatról a középkorban „aranygombos telkibányának”, nevezett alsómagyarországi bányaváros iskolájában tanított őt esztendőn át az 1580-as években; később németországban folytatta tanulmányait és ott írta meg többek között de metalis című művét, amelyben a magyarországi ércelőfordulásokat ismerteti és szól feldolgozásukról is. s ő volt az első, hazai utleírás szerzője, aki a szegény deák szemszögéből látatta nyugat-európa országait.

szepsi csombor márton az elsők között foglalkozott a hazai bányászattal és ércfeldolgozással, ezért lett névadója a rudabányai országos érc- és ásványbányászati múzeum kezelésében lévő kutatóháznak. az új intézmény lehetővé teszi majd, hogy az elkövetkező években tudományos alapossággal tárják fel a zempléni részeken a középkorban folytatott nemesfém-bányászattal, csakugy, mint a később kialakult és jelenleg is működő ásványbányászattal, valamint az arra települt feldolgozó ipart.

az emléktábla leleplezése alkalmából koszoruzási ünnepséget tartottak, amelyen az érc- és ásványbányászati múzeum baráti körének, valamint más intézményeknek képviselői helyezték el koszorúikat.

/mti/

- . -

11.51/gw

- 19 -

12.10
13.10

bb. 24. készenléti injekció bányamentőknek - befejeződött a bányaiüzemorvosok országos tanácskozása

ráb/az/gw pr

1981. október 16.

a mecseki szénbányák üzemorvosainak kezdeményezésére életmentő, ugynevezett készenléti injekciókkal látják el a hazai bányamentőket - jelentették be pénteken esztergomban a bányamüzei orvosok első országos tanácskozásának zárónapján. sok éves tapasztalatként állapították meg a szakemberek, hogy a bányabeli baleseteknél az orvos helyszínre érkezése előtti gyors beavatkozás életmentő lehet. a súlyosabb sérülteknél ugyanis szinte minden esetben sokkhatás lép fel, ami rövid idő alatt végsősoron a keringési rendszer összeomlását okozza. az időben beadott injekció lassítja a sokkhatás kifejlődését, elhárítja a közvetlen életveszélyt, ezért szerelik fel fokozatosan atropinomot tartalmazó készenléti injekciókkal az üzemi bányamentőket, akik rendszerint elsőként érkeznek a föld alatti balesetek színhelyére.

az országban elsőként a kezdeményezőket, a mecseki szénbánya mentőit látták el a készenléti ampullákkal, s a vállalat egyik bányájában a közelmúltban bekövetkezett balesetnél már eredményesen használták az üzemi mentők a késleltető gyógyszert. az injekció beadására hamarosan mindenütt kiképezik a bányamentőket. a tervek szerint később a műszaki dolgozókat, a brigádfővezetőket is ellátják majd ilyen injekciókkal.

a tanácskozáson megalakították a bányaiipari dolgozók szakszervezetének üzemegészségügyi tanácsát. az új szervnek többek között az lesz a feladata, hogy megszervezze a bányai üzemorvosok között az információ-cserét és felhívja a figyelmet a külföldi szakirodalomban megjelenő új gyógyászati eljárásokra.

/mti/
12.19/gw

- . -
- 20 -

12.30

13.10

bb. 25. időjárásjelentés

gw

1981. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. október 16.-án
13.00 órakor:

Lassan mérséklődő szél

kontinensünk nagy részén igen változatos az időjárás. nagyjából az 50-dik szélességi körtől északra már napok óta több közép-pontu, hatalmas kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu hullámok haladnak gyors egymásutánban a kontinens belseje fölé. vonulásukat főként a skandináv-félszigeten, a német-lengyel alföldön, valamint a kárpát-mendencében felhőátvonulások, eső, zápor és erős, gyakran viharos szél jelzi. az áramlás hevességére jellemző, hogy a szél sebessége helyenként eléri a 70-90 km/órát. szárazföldünk jelentős vidékein - délnyugat európát kivéve - az évszakhoz képest is hűvös az idő.

hazánkban csütörtökön tulnyomóan borult volt az ég. csak a nyugati, délnyugati megyékben mértek néhány órás napsütést. többfelé esett az eső, zápor. a péntek reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csak 1-3 mm volt, északkeleten azonban jóval több esett. péntek délután tiszabecsen 18, záhony

környékén pedig 10 mm mérték. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön a délnyugati országrészben 17 és 21, az ország középső vidékein 12 és 17, északkeleten viszont csak 7 és 12 fok között alakult. ma hajnalra pedig általában 8 és 13 fokig hűlt le a levegő. ma a kora reggeli órákban északnyugat felől hidegfront érte el az országot. a délelőtti folyamán felhőátvonulások voltak, az északnyugati, északi szél sok felé erős, helyenként viharos volt. a hőmérséklet 11 órakor az országban 11 és 18 fok között alakult, az alacsonyabb hőmérséklet a nyugati megyékben volt.

csütörtökön budapest belterületén a hőmérséklet napi középértéke 10,8 fok volt, ez 0,6 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 13 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, erősen emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

eleinte változóan felhős idő lesz, legfeljebb átfutó záporral. később nyugat, délnyugat felől felhősödés várható, eső, zápor valószínű. az erős, gyakran viharos északnyugati, északi szél az esti óráktól mérséklődik és fokozatosan délre fordul.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3 és 8 legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 14 és 18 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 336 cm, a víz hőmérséklete: 12,0 fok.

/mti/

- . -

13.07/gw

- 21 -

13.10

bb 26. kádár jános fogadta a laoszi külügyminisztert

t me um g ie

1981. október 16.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a kb székházában fogadta a hivatalos, baráti látogatáson hazánkban tartózkodó phoune sipraseuth-ot, a laoszi forradalmi néppárt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát, a laoszi népi demokratikus köztársaság miniszterelnök-helyettesét, külügyminisztert.

a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón részt vett puja frigyes külügyminiszter és zegnál jános, hazánk vientianei nagykövete. jelen volt s. souban, a laoszi külügyminisztérium főtitkára.

/folyt.köv./

bb 27. konferencia a sugárbiológiai és az atomerőművi sugár-egészségügyi kutatásokról

t ag um dg ie

1981. október 16.

a paksi atomerőmű üzembeállítására és működésére számos tudományos vizsgálatot igénylő kérdést vet fel. egyebek között ilyenek a dolgozók és a lakosság sugárvédelme, a környezet megóvását szolgáló intézkedések. e feladatok megoldásának segítésére a kisz kb értelmiségi fiatalok tanácsa és az országos frédéric joliot-curie sugárbiológiai és sugárégszségügyi kutatóintézet kisz-szervezete pénteken tudományos konferenciát rendezett a budapesti intézetben. a „sugarbiológiai és atomerőművi sugárégszségügyi kutatások”, című tanácskozáson azok a fiatal kutatók vettek részt, akik munkahelyükön e témákkal foglalkoznak. a korszerű sugárvédelem kérdéseiről dr. sztanyik b. lászló, a kutatóintézet főigazgatója és dr. ferenczy józsef, a tolna megyei köjál radiológiai osztályának vezető főorvosa tartott előadást. az ország különböző kutatóintézetéből érkezett fiatal szakemberek 19 referátumban foglalkoztak egyebek között a munkahelyi és környezeti sugárvédelemmel; a külső és belső sugárterhelés kimutatásával; a sugarbiológiai és az izotópkalmazási kutatásokkal. /mti/

.-

13.55/um

- 22 -

14³⁰
37

16.

bb. 28. nemzetközi tanácskozás az ipari energiagazdálkodás fejlesztéséről - sajtótájékoztató a konferenciáról

t/sb/rj ie

1981. október 16.

az ipar gyártási eljárásainak fajlagos energiafelhasználását - a hazai és külföldi szakértők véleménye szerint - általában 20 százalékkal lehetne csökkenteni az ezredfordulóig, s ennél is tetemesebb megtakarításokkal kecsegtetnek a régóta felváltó gazdaságos új technológiák. e lehetőségek kialakításáról, az ehhez szükséges módszerekről, berendezésekről tanácskozik budapesti október 20-tól 23-ig a 10. nemzetközi ipari energiagazdálkodási konferencia - jelentették be pénteki sajtótájékoztatójukon az energiagazdálkodási tudományos egyesület képviselői.

a nemzetközi tapasztalatcserére csaknem 20 országból érkeznek szakemberek. mintegy 300 külföldi és 700 hazai szakértő vitatja meg az energiagazdálkodás fejlesztését segítő legújabb tudományos és műszaki eredményeket. a konferencia idejét szinte kizárólagosan a megbeszélésnek, az alkotó vitának szentelhetik. a bejelentőket és a témánkénti összefoglalókat ugyanis másfél hónap-pal a konferencia előtt eljuttatták a találkozóra valamennyi résztvevőjének, s így mindenki felkészülhetett a vitára.

jónéhány külföldi új megoldás hasznosnak ígérkezik a hazai energiagazdálkodásban is, amelyről részletesebb információkat kérnek a magyar szakembereink, s megvizsgálják az együttműködés lehetőségeit is. egyebek között szovjet szerzők az energiatermelés és távhőszolgáltatás, valamint a nukleáris távfűtés figyelemre méltó új műszaki módszereit és annak gyakorlati eredményeit ismertették. a csehszlovák szakemberekkel a napenergia hasznosítását célzó kutatásaikban kínálkozik gyümölcsöző együttműködés. ugyancsak kívánatos lenne szorosabb kapcsolatot kiépíteni azokkal a bolgár szakértőkkel, akik a gyöngye minőségű szén gazdaságos és együttes környezetkímélő - a levegőt nem vagy csak alig szennyező - eltüzelési technológiájának kidolgozásában értek el biztató eredményeket. /mti/

14.15 rj

-23-

14³¹
37

16.

bb. 29. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 15.-én 14.00 órakor

gw ie

1981. október 15.

1. kereskedelmi üzletek, vendéglátóipari helyek a fővárosban
 2. a skála-coop sikerei és továbbfejlesztésének módjai
 3. „mi büszke magyarok,, - magyar józsef nyilatkozata
 4. pásztinák-premier
 5. havasi lilék, sarkantus sármányok a hortobágyon
 6. tölgyek lesznek a begyűjtött makkból
 7. a tervezettnél gyorsabb ütemben épül a kis-balatoni védőrendszer
 8. három oldalra billenthető mezőgazdasági pótkocsi
 9. átadás előtt a csongrád-szentesi tiszahíd
 10. síófokon készítik, székesfehérváron fogyasztják
 11. a magyar - szovjet baráti társaság vii. országos értekezlete
 12. nemcsak bemutatják, gyártják is
 13. olcsóbb a betonszivattyúnál
 14. sikeres másodlagos termelési kísérletek a zalai olajmezőkön
 15. tizévre emelték a győri szatir büntetését
 16. a szakszervezetek országos tanácsának országos ülése
 17. lottó nyerőszámok
 18. halálos végű balesetek
 19. megkezdődött az ipari szövetkezetek kongresszusa
 20. kádár jános fogadta kurt hagert
 21. rendőrségi hírek
 22. tavasz noémi grafikái lentiben
 23. emléktábla avatás telkibányán
 24. készenléti injekció bányamentőknek
 25. időjárásjelentés
 26. kádár jános fogadta a laoszi külügyminisztert
 27. konferencia
 28. nemzetközi tanácskozás
 29. hírjegyzék
- /mti/

.-

bb. 30. diplomaátadó és doktoravató ünnepség a kertészeti egyetemen

t/kg/rj ie

1981. október 16.

pénteken a kertészeti egyetem ünnepi tanácsülésén dimény imre, az egyetem rektora 50 szakembernek nyújtotta át a friss diplomát, további hat kertész mérnököt pedig doktorrá avatott.

/folyt.köv./

14.20 rj

-24-

15¹⁰
3P

10.

bb. 30. / diplomaátadó ... 1. folyt./rj

az egyetem történetében most első ízben került sor műszaki szakmérnökök avatására. az új szak indítására azért volt szükség, mert a kertészet ágazatban is mindinkább tért hódít a gépesítés, s a korszerű technológiák alkalmazása megfelelő szakmai irányítást igényel.

a 26 műszaki fejlesztési szakmérnök mellett 24 tartósító ipari szakmérnököt is avattak. /mti/

.-

bb.31. orvos - gyógyszerész napok kalocsán

lász/az/ig ie

1981. október 16.

kétnapos tanácskozáson tekintették át az egészségügy előtt álló teendőket kalocsán a pénteken befejeződött xxi. bács-kiskun megyei orvos-gyógyszerész napokon. a felszólalások tapasztalatait összegezve kimondották: a szétszórt településű megyében, ahol az elmúlt husz évben megkétszereződött az orvosi rendelők száma, s csak az utóbbi öt évben egymilliárd forintot költöttek az egészségügy fejlesztésére, jobban kell élni az integráció adta lehetőségekkel. számos előadás hangzott el a munkahelyi ártalmak kivédésének kérdéseiről, például az agrár- iparosodással járó egészségügyi ártalmakról a traktorosok mozgásszervi megbetegedéseiről. a megyei orvosai korán felismerték a kemizálással, gépesítéssel járó munkahelyi veszélyeket és több mint öt éve szervezetteren foglalkoznak a mezőgazdaságban dolgozók egészségügyi szűrésével. a tanácskozáson az ötnapos munkahétre való áttérésekből adódó teendőket is fölmérték, s megállapodtak abban, hogy a legkisebb településeken is gondoskodnak a hétfégi orvosi ügyeleteről. /mti/

.-

bb.36. elhunyt feledi sándor

pá/dg/ig ie

1981. október 16.

feledi sándor, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1942-től volt a párt tagja, életének 77. évében elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása október 23-án, 15 órakor lesz a rákoskereszturi új-köztemetőben.

/mti/
14.35/ig

mszmp x. kerületi bizottsága

- 25 -

15¹⁵
3P

10.

bb.32. népi iparművészek közös tárlata salgótarjánban
csiz/az/ig ie 1981. október 16.

a hajduság gyöngyszemei címmel népi iparművészeti kiállítás nyílt pénteken a salgótarjáni kossuth lajos munkásotthonban. fazekas istván nádudvari fekete kerámiáit mutatja be, varga lászlóné debreceni szűrőrátepes terítőiből, faliképeiből, tükröseiből állít ki. szoboszlai gábor juhász kampói, pásztorbotjai, csengői, kolompjai, juhászbográcsa, hortobágyi szarunyeles bicskái a hajdani pusztai élet hangulatát idézik fel. az október 28-ig megtekinthető tárlaton a kiállított tárgyak - a kerámiák kivételével - megvásárolhatók. /mti/

bb.33. magyar közlekedési film nemzetközi elismerése
i/ag/jk/dg/ig ie 1981. október 16.

a zsűri különdíját nyerte el az „értünk dolgoznak” című magyar film a nemzetközi közlekedésbiztonsági filmfesztiválon, melyet nyugat-berlinben tartottak. az országos közlekedésbiztonsági tanács megrendelésére az idegenforgalmi propaganda- és kiadó vállalat filmstúdiójában készült alkotás, melyet kovács miklós rendezett, népes „mezőnyben”, 129 film között vivta ki a rangos elismerést. /mti/

bb.35. ezüst evőeszközkészlet, gyertyatartók - kiállították a seregélyesi ezüstkincsleletet székesfehérvárott

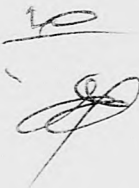
dáv/az/ig ie 1981. október 16.

míves gyertyatartók, remekbe díszített evőeszközök, tálak, egy hajdani fűüri étkészlet legszebb darabjai láthatók székesfehérvárott, az új magyar képtárban. a pénteken megnyitott kiállításon az 1976-ban seregélyesen előkerült félezer darabból álló, s csaknem félmillió forintot érő kincslelet legértékesebb tárgyait mutatják be. az evőeszközök, tálak, tányérok, s a díszes terítékekhez tartozó ezüst asztalnemük többsége 1900 körül készült, néhány különlegesség a xviii. századi műhelyekből került ki. közülük is különlegesen szépek egy francia mester remekmű aranyozott díszes evőeszközei.

az ezüst kincseket - amelyek egyébként a székesfehérvári istván király múzeum tulajdonában vannak - e hét végén tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

14.50/ig

15¹⁰
3P

18.

bb.34. avarkori ékszerek dunaujvárosban
dáv/az/ig ie 1981. október 16.

szépen munkált különleges ékszerekből, bronzból öntött övdíszekből, a dunaujvárosban feltárt avar falu és temető legszebb leleteiből nyitottak kiállítást pénteken dunaujvárosban, az intercisa muzeumban. a duna parti városban már harmadik esztendeje kutatnak az egykori avarkori település és temető maradványai után. a helyszínen - ahová a vi. századtól a ix. századig temetkeztek - eddig százhatvannál több ürt tártak fel, s ezek közül tizenhat lovastemetkezés maradványait őrizte. /mti/

bb.37. sikeres börze - elkelt 100 milliárd forintnyi készlet
t/sz/gk/ig ie 1981. október 16.

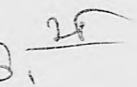
a pénteken záródott 16. interker-börzén több mint 120 millió forint értékű vállalati készlet, - elsősorban alap- és segédanyagok, kötıelemek, szerszámok és gépek - cserélt gazdát. a készletcsere-akcióra száz vállalat és szövetkezet jelentkezett és kínálta összesen több mint 1.2 milliárd forint értékű, számára fölösleges, ugynevezett elfekvő készletét.

az országos piackutató intézet szerint az ötnapos börze slágerei közé különböző csvarárúk, csapágyak és egyes vaskohászati cikkek tartoztak. érdekes, hogy rendkívül nagy volt a kereslet az utóbbi árucsoport termékei iránt, és a kínálat jó néhány vaskohászati anyagból kevésnek bizonyult. a korábbi börzék tapasztalatai alapján az a tény, hogy a felkínált készlet csaknem 10 százaléka a helyszínen elkelt, sikeres vállalkozássá tette az akciót. a következő hetekben-hónapokban ennél is több üzletkötésre számítanak, amihez nagy segítséget nyújt a börze 2500 példányban elfogyott háromkötetes katalógusa. a börzét szervezők véleménye szerint a vevőként jelentkező iparvállalatok és szövetkezetek, sőt szép számmal kisiparosok főleg olyan cikkeket vásároltak meg a helyszínen, amelyeket még az ez évi termelés során felhasználhatnak. az előrevásárlástól tartózkodtak, nem akarták, hogy az év végi készleteket fölöslegesen megterheljék.

ezek a készletcsere-akciók, - mint a mostani interker-börze, az ezt megelőző építőipari és közlekedési börze, - nagymértékben segítették az elfekvő készletek ésszerű átcsoportosítását, annál is inkább, mert becslések szerint az ország üzemeiben még mindig legalább 50 milliárd forintnyi az elfekvő készletek értéke. /mti/

15.10/ig

15³⁰
3P

18.

- 27 -

bb.38. megkezdődött az édes anyanyelvünk országos verseny döntője

kör/st/ig ie

1981. október 16.

az ország tizenkilenc megyéjéből, öt megyei városából, valamint budapestről érkezett százhuszonegy gimnáziumi, szak-
középiskolai és szakmunkásképző intézeti tanuló részvételével pénteken sátoraljauhelyen megkezdődött az édes anyanyelvünk országos verseny döntője. az első napon írásbeli feladatokat kellett megoldani a megyei döntőkön legjobb eredményt elért hatvankét középiskolás és ötvenkilenc szakmunkástanuló magyar nyelvhelyességi, nyelvtani, helyesírási, stilisztikai feladatokat kapott. a program szombaton a nyilvános szóbeli verseny-nyel folytatódik, s a zsüri az összesített eredmények alapján dönt majd a helyezésekről. az első tizenöt helyezettnek vasárnap kazinczy egykori lakóhelyén, széphalom községben tartandó ünnepségen adják át sátoraljauhely város plakettjét./mti/

- . -

bb.39. csorna története - juharfából faragott reliefen

mzs/st/ig ie

1981. október 16.

salló istván fafaragó művész nagyméretű juharfa reliefjét pénteken leplezték le a csornai városi tanács nagytanácstermében. a 12 négyzetméteres kompozíció a rábaközi település évszázados történetének jelentős eseményeit örökíti meg, s a nemrégiben átadott középület nagytermének egyik falát díszíti./mti/

- . -

bb. 40. ujitói konferencia a magyar néphadseregnél

t/km/rj dg

1981. október 16.

pénteken rendezték meg a magyar néphadsereg ujitóinak és feltalálójának v. konferenciáját. a tanácskozáson elnöklő oláh istván vezérezredes, honvédelmi miniszterhelyettes megnyitó szavai után sárdi tibor mérnök vezérőrnagy: a magyar néphadsereg ujitói és feltalálói mozgalmának helyzetéről, továbbfejlesztésének feladatairól számolt be.

egyebek között elmondta, hogy a magyar néphadseregben az utóbbi öt évben fokozódott az ujitói kedv, erről tanuskodnak az ujitómozgalom eredményei. a beadott ujitások aránya 73, az elfogadottaké pedig 87 százalékkal emelkedett. a benyújtott 8162 ujitásból 7249-et fogadtak el, ami azt bizonyítja, hogy a jobbító, ésszerűsítő ötletek megalapozottak, műszakilag megfelelőek voltak. megvalósításukból származó gazdasági haszon is sokatmondóan jelzi a mozgalom kiterjedését, jelentőségének mind szélesebb körű felismerését; több mint 410 millió forint az ujitások mérhető gazdasági haszna, s ez az előző öt éves tervidőszakhoz viszonyítva három és félszeres növekedést jelent.

/folyt.köv./

15.25 rj

-28-

15 ¹⁰/₃₇

16. ²⁵

[Handwritten signature]

bb. 40. /ujitói konferencia... 1. folyt./rj

a feltalálói tevékenység is fejlődött: 14 találmány kapott szabadalmi oltalmat és hasznosították, mint a magyar néphadsereg szolgálati szabadalmát. a beszámolóban szó esett arról is, hogy a néphadseregben született ujitások jelentős részét jól hasznosítják a polgári életben.

a népgazdasági célokkal összhangban fogalmazódtak meg a további tennivalók. eszerint egyebek között kiemelt feladat a kiképzés korszerűsítése, a technikai eszközök jobb kihasználása, a katonák élet- és munkakörülményeinek javítása, az anyag- és energiatakarékos módszerek, technológiák széles körű alkalmazása, az életvédelmet és a balesetek csökkentését szolgáló ötletek szorgalmazása, a környezetvédelem fokozása.

a tanácskozás helyszínén kiállítás nyílt a megvalósult jelentősebb ujitásokból és találmányokból. a konferencián kiváló ujitói és feltalálói tevékenységért többeknek kitüntetések és más elismeréseket adtak át. /mti/

- . -

bb. 41. gyenes andrás és johann steiner megbeszélése

rj dg ie

1981. október 16.

gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára pénteken megbeszélést folytatott johann steinerrel, ausztria kommunista pártja központi bizottsága titkárságának tagjával. a szívélyes, elvtársi légkörű találkozó során véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet, mindenekelőtt az európai béke és biztonság, továbbá a fegyverkezési hajza megfékezésével összefüggő időszaki kérdésekről. áttekintették az mszmp és ausztria kommunista pártja közötti kétoldalú kapcsolatokat. /mti/

- . -

15.30 rj

-29-

15 ¹⁵/₃₇

16. ²⁵

[Handwritten signature]

bb. 42. ülésezett a kgst nemzetközi közgazdasági intézetének tudományos tanácsa

i/ag/rj dg ie

1981. október 16.

a kgst nemzetközi közgazdasági intézetének tudományos tanácsa október 14-16. között budapesti tartotta 25. ülését. a tanácskozáson részt vettek bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, a szovjetunió, valamint jugoszlávia képviselői. a tanácsülésen egyebek között a kgst komplex programjának végrehajtásával, a szocialista gazdasági integráció fejlesztésével kapcsolatos elméleti kérdésekkel foglalkoztak, valamint megvitatták a tagországok energetikai tudományos problémáit. a tudományos tanács meghallgatta a kgst nemzetközi közgazdasági intézete idei kutatási tervével kapcsolatos tájékoztatót, és jóváhagyta a nemzetközi intézet 1982-83. évi munkatervét. /mti/

bb. 43. október 16: a világelelmezés napja -tudományos ülés gödöllőn

bam/rj az ie

1981. október 16.

pénteken gödöllőn, az agrártudományi egyetemen tudományos ülést tartottak abból az alkalomból, hogy ebben az évben először - és ezután minden év október 16-án - a földkerekség szinte valamennyi országában megtartják a világelelmezés napját. ez a dátum az 1945-ben létrehozott fao-nak az ensz elelmezési és mezőgazdasági szervezetének megalakulására is emlékeztet.

a gödöllői tudományos ülés résztvevőit - köztük a hazánkban tanuló külföldi diákok egy csoportját - biró ferenc, az egyetem rektora köszöntötte. a világelelmezési nap jelentőségét lakatos tiber mezőgazdasági és elelmezésügyi miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke méltatta. a többi között szólt arról: ez a nap jó alkalom lehet, hogy erősítse a nemzeti és nemzetközi szolidaritást az éhínség, a rosszultapláltság és a szegénység elleni harcban. felkeltheti az érdeklődést az elelmezés problémái iránt, s ösztönzést adhat a hosszabb távú tervek kidolgozásához, az elelmezés- és élelmiszertermelés fejlesztéséhez. a miniszterhelyettes egyebek között megállapította: a világ mezőgazdaságának tartalékai nem merültek ki, s az képes eltartani a népeket, a lehetőségek, a feltételek és a követelmények természetesen az egyes országokban rendkívül eltérőek.

/folyt. köv./
15.50 rj

-30-

16²⁰
3P

17.

bb. 43. / október 16. ... 1. folyt./rj

szólt arról, hogy a gazdálkodásban és élelmiszertermelésben gondokkal küzdő fejlődő országok rendelkezésére állunk szakmai tapasztalatainkkal, szakembereink tudásával. ezidáig több, mint száz fejlődő ország szakemberei tanulmányozták hazánkban termelési tapasztalatainkat. a tudományos ülésnek otthont nyújtó gödöllői agrártudományi egyetemen az elmúlt három esztendő alatt a fao-val együttműködve több, mint nyolcvan afrikai mezőgazdasági szakembert képeztek. e munkában az ország más oktatási intézményei is eredményesen vesznek részt.

előadást tartott a gödöllői tanácskozáson bográr józsef akadémikus, az élelmiszertermelési intézet igazgatója. egyebek között hangsúlyozta: napjainkban az előrehaladás egyik döntő tényezője a természeti erőforrásokkal való takarékoskodás.

a természeti erőforrások még teljesebb kihasználásának jelentőségéről szólt láng istván akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese is, aki a magyar mezőgazdaság agroökológiai potenciáljának felméréséről, s annak a fejlődés szolgáltatásába állításáról tájékoztatta a tudományos ülés résztvevőit. /mti/

bb. 44. szerződés a kuvaiti hirügynökséggel

rj ie

1981. október 16.

barges h. al-barges, a kuvaiti hirügynökség /kuna/ vezérigazgatója, az arab hirügynökségek szövetségének elnöke magyarországra látogatott. pénteken budapesti barges h. al-barges és dr. lakatos ernő, az mti vezérigazgatója aláírta a két hirszolgálati szervezet együttműködési szerződését.

a kuna vezérigazgatóját fogadta aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és garai róbert külügyminiszterhelyettes. /mti/

16.00 rj

-31-

16²⁵
3P

17.

bb. 16. a szakszervezetek országos tanácsának ülése...3. folyt./rj

a beszámolót széles körű vita követte. szinte valamennyi hozzászóló kitért arra, hogy a munkahelyi demokrácia fejlődését kisebb-nagyobb mértékben még nehezítik a formális vonások, s jól-lehet a gazdasági vezetők és a bizalmi testületek kapcsolatai mindinkább elmélyülnek, sok helyütt még mindig elsikkadnak a javaslatok, késlekednek az intézkedések. a jogszabályok bőséges teret engednek az üzemi demokrácia fórumainak zavartalan működéséhez, de fontos feladat, hogy a bizalmiakat az eddiginél jobban felkészítsék a hozzáértő vitára, felelősségteljes feladataik teljesítésére. szóvá tették, hogy a felsőbb szervek sokkal nagyobb gondot fordítanak új határozatok kibocsátására, mint a meglevők végrehajtásának ellenőrzésére. vita alakult ki a körül a kérdés körül, hogy szükség van-e továbbra is a termelési tanácskozásokra, az egyik vélemény szerint a demokratizmus új fórumai főlegessé teszik a termelési értekezleteket, azokat helyettesíthetnék a szocialista brigádértekezletek vagy brigádvezetői tanácskozások, de olyan álláspont is hangot kapott, hogy a termelési értekezleteket fenn kell tartani, mert azokon a munkahelyek egészének kérdéseit alaposabban meg lehet vitatni.

a vitában gáspár sándor, a szot főtitkára is felszólalt.

- a munkahelyi, üzemi demokrácia elmélyítése a szakszervezeti mozgalom, sőt az egész társadalom fejlődésének rendkívül fontos feltétele - mondotta. - a szakszervezetek sem termelést segítő, sem érdekképviseleti-érdekvédelmi, sem nevelő feladataikat nem tudják sikeresen ellátni a dolgozók véleményének meghallgatása, kezdeményezéseinek felkarolása nélkül. a szocialista társadalom fejlődéséhez általában is elengedhetetlen a demokratizmus fejlesztése, kiszélesítése, ezért ez nemcsak szakszervezeti ügy, hanem az egész társadalom ügye. a pártszervezeteknek, a gazdasági vezetőknek, a szakszervezeti szervezeteknek és az ifjúsági szervezetnek egyaránt fontos és meghatározott feladataik vannak abban, hogy minél több dolgozó bekapcsolódjék a közéletbe. a munkahelyi demokratizmusnak fontos fórumai a bizalmi testületek, amelyek elvárják a segítséget, ugyanakkor joggal tartanak igényt arra, hogy döntési jogukat maguk gyakorolják.

gáspár sándor ezután arról szólt, hogy a bizalmiakat az eddigieknél alaposabban fel kell készíteni felelősségteljes feladataikra. ezért azt tervezik, hogy jövőre legalább budapestben, később azonban a megyei központokban is bizalmi-akadémia szervezzenek, ahol sokoldalúan megismerkednek a szakszervezeti főbizalmiak, bizalmiak a munkájukat érintő tudnivalókkal.

/folyt.köv./
16.10 rj

-32-

16³⁰
3P

17.

bb. 16. / a szakszervezetek országos tanácsának ülése...4. folyt./rj

a munkahelyi, üzemi demokratizmus kiteljesedése, s általában a jó szakszervezeti munka megszervezése nem egyszerűen fontos cél, hanem nagy jelentőségű eszköz a munkáshatalom érdekében - mondotta. - ehhez a szakszervezeteknek helyesen kell élniük döntési, véleményezési, informálódási, szükség esetén pedig vétőjogukkal. a tapasztalatok szerint a bizalmi testületek nem eléggé szelektálnak, helyenként túlságosan sok napirendet tárgyalnak, ami nem növeli munkájuk hatékonyságát. e fórumok akkor cselekszenek helyesen, ha mindenekelőtt azokat az ügyeket vizsgálják, amelyekben döntési joguk van, ezekben a kérdésekben a leginkább szükséges, hogy a széles közvélemény álláspontját összegezzék.

a vezetők véleményezésének szakszervezeti jogáról szólva a körületekintés, az alaposság szükségességét hangsúlyozta a szot főtitkára. a szakszervezetek természetesen nagyjából ismerik a gazdasági vezetők jó és rossz tulajdonságait, mégsem hagyatkozhatnak pillanatnyi ismereteikre. széles körűen tájékozódjanak, mielőtt a vezető munkájáról véleményt mondanak.

a továbbiakban arról szólt, hogy a demokratizmus fórumain nem szabad félni a nézetek ütköztetésétől. senkinek a véleménye nem megfellebbezhetetlen, de a szakszervezeti szervek saját véleményüket se tartsák annak, ha a vitában meggyőződtek a partner álláspontjának helyességéről. a vitákból nem szabad egyéni presztizskérdést csinálni, a nézetek ütköztetésének is a közös ügyet kell szolgálnia.

végül arról szólt, hogy a szakszervezeti mozgalom munkája javításának legfőbb forrása a munkásosztály gazdag tapasztalata. fontos kérdésekben csak úgy dönthetnek, ha ismerik a munkahely valamennyi dolgozójának véleményét. a munka javítását elősegítik a nemzetközi munkásosztály konkrét tapasztalatai is, ezért a magyar szakszervezeteknek még jobban oda kell figyelniük különösen a szocialista országok szakszervezeti mozgalmainak munkájára, - mondotta a szot főtitkára.

második napirendi pontként a két tanácsülés közötti munkáról terjesztette elő az elnökség beszámolóját gál lászló, a szot főtitkárhelyettese.

/folyt.köv./

-33-

16.15 rj

16³⁵
3P

17.

bb. 16. / a szakszervezetek országos tanácsának ülése... 5. folyt./rj

a beszámoló rámutat, hogy a szakszervezetek folyamatosan részt vesznek a vállalati-intézményi szervezeti rendszer korszerűsítésében. El akarják érni, hogy az érintett vállalatok a változásról időben tájékoztatást kapjanak és így még a jogi rendezés előtt módjuk legyen megállapodni a legfontosabb kérdésekben. A szakszervezetek nagy figyelmet fordítottak a munkaerőátcsoportosításokra, ellenőrizve a teljes foglalkoztatás elvének érvényesítését. A munkaerő-mozgás szükséges növelését oly módon sikerült elérni, hogy vállalatok közötti átcsoportosításokra lényegében nem került sor. az üzemeken belüli átcsoportosításokkal együttjáró képzést, átképzést az érintett dolgozók reális egyéni érdekeinek szem előtt tartásával oldották meg.

a vállalati dolgozók szociális ellátását alapvetően meghatározó jóléti és kulturális alap képzésének egyes szabályai több problémát okoztak, ezért a szakszervezetek módosításokat kezdeményeztek a minisztertanácsnál. a javaslatokat a minisztertanács elfogadta, az illetékes állami szervek utasítást kaptak arra, hogy az új szabályokat 1981 október végéig dolgozzák ki.

a tanácsülés mindkét jelentést elfogadta. /mti/

bb. 19. / megkezdte munkáját az ipari szövetkezetek... 2. folyt./rj

a vitában felszólaló küldöttek beszámoltak saját szövetkezetük eredményéről, fejlődéséről, a problémákról. elmondották egyebek közt, hogy a szövetkezeteknek megnövekedett feladataik ellátásához az eddigiéknél nagyobb gondot kell fordítaniuk a tervszerű, céltudatos műszaki fejlesztésre. többen szóltak ehhez kapcsolódva az ipari kooperációk kedvező, a korszerű műszaki színvonal meghonosítását elősegítő hatásáról. hangsúlyozták, hogy zöld utat kell biztosítani azoknak a legfrissebb kutatási eredményeknek, amelyekből gyorsan exportképes termék születhet. többen sürgették a háttéripár nagyobb ütemű fejlesztését, amihez elengedhetetlen az érdekeltség fokozása a kapcsolatok ösztönzési rendszerében. a hozzászólók egyebek közt rámutattak arra is, hogy a még gyakran tapasztalható bázisszemlélet gátolja a vállalkozó, kockáztatni is hajlandó szövetkezeti vezetőket. foglalkoztak az anyag- és energiatakarékosság eddigi eredményeivel, s több javaslatot tettek a hulladékok fokozott hasznosítására. felhívták a figyelmet arra, hogy a kisvállalkozások, társulások, elsősorban a szolgáltatások területén, a vevők piacát teremtsék meg, az egészséges konkurrenciá erejével. kifejezték egyetértésüket azzal, hogy a szövetkezeti termékek gazdaságos exportjának növeléséhez a termékszerkezet erőteljesebb, s a piac igényeihez az eddigiéknél is rugalmasabban alkalmazkodó változtatásra van szükség.

/folyt. köv./

16.30 rj

-34-

16¹⁰
37

bb. 19. / megkezdte munkáját az ipari szövetkezetek... 3. folyt./rj

ehhez azonban mindenképp a külkereskedelmi vállalatoktól több, bőségebb információt igényelnek a piaci helyzet várható alakulásáról.

a felszólalások sorában köszöntötték a kongresszust az állami és társadalmi szervek képviselői is.

az ipari szövetkezetek viii. kongresszusa szombaton folytatja munkáját. /mti/

-.-

bb. 26. kádár jános fogadta... 1. folyt./rj

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta phoune sipraseuth-ot. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett házi vencel külügyminiszterhelyettes, és zegnál jános. jelen volt s. souban is. /mti/

-.-

bb. 51. ülést tartott a vizgazdálkodási társulatok országos választmánya

t/sb/rj ie

1981. október 16.

öt év alatt csaknem 300 új községi vízmű és 5800 kilométer hosszú vízvezeték épült társulati munkával, s több mint 800 ezer lakos jutott így egészséges ivóvízhez- összegezték a vizgazdálkodási társulatok országos választmányának pénteki ülésén. császár józsef, az országos választmány elnökségének elnöke beszámolójában elmondta azt is, hogy ugyanebben az időszakban 270 kilométerrel bővítették a csatornahálózatot, s társulati úton 30 új csatornaművet helyeztek üzembe. /folyt. köv./

16.35 rj

-35-

16¹⁰
37

bb. 16. / a szakszervezetek országos tanácsának ülése... 5. folyt./rj

a beszámoló rámutat, hogy a szakszervezetek folyamatosan részt vesznek a vállalati-intézményi szervezeti rendszer korszerűsítésében. El akarják érni, hogy az érintett vállalatok a változsról időben tájékoztatást kapjanak és így még a jogi rendezés előtt módjuk legyen megállapodni a legfontosabb kérdésekben, a szakszervezetek nagy figyelmet fordítottak a munkaerő-átcsoportosításokra, ellenőrizve a teljes foglalkoztatás elvének érvényesítését. a munkaerő-mozgás szükséges növelését oly módon sikerült elérni, hogy vállalatok közötti átcsoportosításokra lényegében nem került sor, az üzemeken belüli átcsoportosításokkal együttjáró képzést, átképzést az érintett dolgozók reális egyéni érdekeinek szem előtt tartásával oldották meg.

a vállalati dolgozók szociális ellátását alapvetően meghatározó jóléti és kulturális alap képzésének egyes szabályai több problémát okoztak, ezért a szakszervezetek módosításokat kezdeményeztek a minisztertanácsnál. a javaslatokat a minisztertanács elfogadta, az illetékes állami szervek utasítást kaptak arra, hogy az új szabályokat 1981 október végéig dolgozzák ki.

a tanácsülés mindkét jelentést elfogadta. /mti/

-.-

bb. 19. / megkezdte munkáját az ipari szövetkezetek... 2. folyt./rj

a vitában felszólaló küldöttek beszámoltak saját szövetkezetük eredményéről, fejlődéséről, a problémákról. elmondották egyebek közt, hogy a szövetkezeteknek megnövekedett feladataik ellátásához az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítaniuk a tervszerű, céltudatos műszaki fejlesztésre. többen szóltak ehhez kapcsolódva az ipari kooperációk kedvező, a korszerű műszaki színvonal meghonosítását elősegítő hatásáról. hangsúlyozták, hogy zöld utat kell biztosítani azoknak a legfrissebb kutatási eredményeknek, amelyekből gyorsan exportképes termék születhet. többen sürgették a háttérpar nagyobb ütemű fejlesztését, amihez elengedhetetlen az érdekeltség fokozása a kapcsolatok ösztönzési rendszerében. a hozzászólók egyebek közt rámutattak arra is, hogy a még gyakran tapasztalható bázisszemlélet gátolja a vállalkozó, kockáztatni is hajlandó szövetkezeti vezetőket. foglalkoztak az anyag- és energiatakarékosság eddigi eredményeivel, s több javaslatot tettek a hulladékok fokozott hasznosítására. felhívták a figyelmet arra, hogy a kisvállalkozások, társulások, elsősorban a szolgáltatások területén, a vevők piacát teremtsék meg, az egészséges konkurrencia erejével. kifejezték egyetértésüket azzal, hogy a szövetkezeti termékek gazdaságos exportjának növeléséhez a termékszerkezet erőteljesebb, s a piac igényeihez az eddigieknél is rugalmasabban alkalmazkodó változtatásra van szükség.

/folyt.köv./

16.30 rj

-34-

16.30
37

bb. 19. / megkezdte munkáját az ipari szövetkezetek...3. folyt./rj

ehhez azonban mindenekelőtt a külkereskedelmi vállalatoktól több, bőségesebb információt igényelnek a piaci helyzet várható alakulásáról.

a felszólalások sorában köszöntötték a kongresszust az állami és társadalmi szervek képviselői is.

az ipari szövetkezetek viii. kongresszusa szombaton folytatja munkáját. /mti/

-.-

bb. 26. kádár jános fogadta... 1. folyt./rj

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta phoune sipraseuth-ot. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett házi vencel külügyminiszterhelyettes, és zegnál jános. jelen volt s. souban is. /mti/

-.-

bb. 51. ülést tartott a vizgazdálkodási társulatok országos választmánya

t/sb/rj ie

1981. október 16.

öt é v alatt csaknem 300 új községi vízmű és 5800 kilométer hosszú vízvezeték épült társulati munkával, s több mint 800 ezer lakos jutott így egészséges ivóvízhez- összegezték a vizgazdálkodási társulatok országos választmányának pénteki ülésén. császár józsef, az országos választmány elnökségének elnöke beszámolójában elmondotta azt is, hogy ugyanebben az időszakban 270 kilométerrel bővítették a csatornahálózatot, s társulati uton 30 új csatornaművet helyeztek üzembe. /folyt.köv./

16.35 rj

-35-

16.35
37

bb. 51. / ülést tartott a vizgazdálkodási... 1. folyt./rj

jelentős eredményekről számolhatnak be az ország megművelhető területének több mint 90 százalékán működő vízi társulatok, amelyek öt év alatt 9.2 milliárd forint értékű talajvédelmi, vízrendezési és vízhasznosítási munkát végeztek.

a vi. ötéves tervben a kereken ezer vízmű - és csatornamű-társulat várhatóan 6.3-6.5 milliárd forint értékű beruházással járul hozzá a közművesítéshez. a beruházási költségek gazdaságosabb felhasználása érdekében több lehetőséget kell keresni arra, hogy ugynevezett kistérségi vízművek építésével ne egy, hanem több falu ivóvizgondját oldják meg. számolni kell a falusi vízellátásnak a korábbinál magasabb igényeivel, mert a lakosság mindinkább saját lakásába bevezetni a vizet, s így a személyenkénti fogyasztás is általában kétszeresére, napi 100-150 literre növekedik. a közművesítéshez nyújtott társulati segítség is jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a vi. ötéves terv végére a vezetékes vízellátásban részesülő lakosok aránya 75-ről 81-83 százalékra, a közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya pedig 33-ről 37 százalékra emelkedjen.

az ülésen hangsúlyozták, hogy a következő években gazdaságosabbá, hatékonyabbá kell tenni a társulatok munkáját. indokolt esetben, s megfontolt előkészítés után célszerű a gazdaságtalanul működő kis társulatokat beolvasztani a jobban, hatékonyabban dolgozó társulatokba. hangoztatták: csak a gazdaságosabb, eredményesebb munka ad kellő alapot arra, hogy tovább javítsák a társulati mozgalom mintegy 12 ezer dolgozójának munkahelyi és szociális körülményeit is.

az ülésen az utóbbi években megjelent jogszabályoknak megfelelően módosították, korszerűsítették az országos választmány alapszabályát. ezen az ülésen került sor az országos választmány 15 tagu elnökségének, 3 tagu számvizsgáló bizottságának és tisztviselőinek újjáválasztására. az országos választmányi elnökség elnöke ismét császár józsef lett. /mti/

16.45 rj

-36-

17⁰⁰
3P

bb. 45. kazinczy tudományos ülészak sátoraljauhelyen

kör/at/ig hgy

1981. október 16.

kazinczy ferenc halálának százötvenedik évfordulója alkalmából tudományos ülészak kezdődött pénteken, sátoraljauhelyen a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya és több más intézmény közös rendezésében. a háromnapos tanácskozáson több mint husz előadást, illetve korreferátumot tartanak kazinczy irodalmi munkásságáról, szerepéről a nyelvújításban, irodalomszervezői tevékenységéről, stilisztikai nézeteiről, esztétikai felfogásáról. a tudományos ülés záróaktusaként a résztvevők vasárnap széphalomra látogatnak és megkoszorúzzák kazinczy ferenc sirját. /mti/

- . -

bb. 46. védik a nagyerdőt - tudományos kutatás a hortobágyon

szü/az/ig hgy

1981. október 16.

a hajduságban meglévő természeti ritkaságok megóvásával foglalkozott, s egy közép- és hosszútávú környezetvédelmi programot fogadott el pénteki ülésén a hajdu-bihar megyei tanács környezet- és természetvédelmi bizottsága. a tennivalók sorában továbbra is első helyen szerepel a termőtalaj védelme és a vízvédelem. ma már a hajduság valamennyi településén van közműves ivóvízellátás, most ezzel arányosan igyekeznek fejleszteni a csatornamű-hálózatot is.

a megyében jelenleg több mint 50 ezer hektárnyi természetvédelmi terület van, s a közeli években újabb 400 hektár védetté nyilvánítását tervezik. várhatóan 1800 hektár új erdőt telepítenek. ezenkívül még mintegy 7000 hektár az olyan szántó- és gyepterület, amely nagyüzemi mezőgazdasági termelésre nem alkalmas, s így a földvédelmi törvény értelmében erdősíthető. az erdészeti szakemberek 1982 végéig elkészítik a debreceni nagyerdő felújítási tervét. az elgondolások szerint a nagyerdő körül 300 méter szélességű védőzóna lesz.

az ország legnagyobb nemzeti parkjában, a hortobágyon folytatódnak a tudományos kutatások, feltérképezik a puszta flóráját és faunáját, vizsgálják a vadon élő és őshonos háziállatok életét, viselkedését, a madártelepeket. /mti/

- . -

16.25/ig

- 37 -

17¹⁵
3P

bb.47. távcsöves és karatebemutatók, modellező kiállítás
- ifjúsági házi napok kezdődtek székesfehérváron

dáv/az/ig hgy

1981. október 16.

hajó és repülőmodellek kiállításával, karatebemutatóval, folk és dzsesszkoncerttel, valamint nagyszabású vidéki diszkóval várja a fiatalokat a székesfehérvári velinszky lászló ifjúsági és uttörőház a pénteken kezdődött ifjúsági házi napok keretében. a három napig tartó rendezvénysorozat idejére rendkívül gazdag programot állítottak össze: délutántól késő estig minden fiatal találhat az érdeklődésének megfelelő műsort. különösen színvonalasnak ígérkezik a szombat esti dzsesszkoncert, valamint a folk-beat művelőinek a bemutatkozása. a háromnapos rendezvényre kétezer-háromezer fiatalot várnak./mti/

- . -

bb.48. magyar-jugoszláv vízügyi jegyzőkönyvet irtak alá
eszéken

lász/st/ig hgy

1981. október 16.

háromnapos alsódunai vizibejárás tapasztalatait összegezték pénteken eszéken a magyar-jugoszláv vízügyi szervek szakemberei. a dunai albizottság szakértői a dunaföldvár és vukovár közötti 227 kilométeres közösérdekű szakaszon megtekintették a folyamatban lévő dunai szabályozási munkákat és egyeztették a következő évi feladatokat.

az 1955-ben megkötött egyezmény alapján a két ország vízügyi szervei összehangoltan végzik az árvízvédelmi és folyamszabályozási munkát és általában évenként egyeztetik a tennivalókat. az elmúlt évtizedben az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság szakaszán, dunaföldvártól az országhatárig évente átlagosan mintegy százmillió forintot költöttek az elterebélyesedést duna mederbe terelésére és a veszélyes 32 kanyar ki-egyenesítésére. a zajló jég kártétel nélküli levonulását nagyban elősegítette a partművek kiépítése a hartai, a paksi, a síótoroki és a bajai dunatérsgben. ennek folytatásaként elkészültek a sárosparti kanyar vízterelő művei is, amelyeket a mostani bejárás során megtekintettek. a súlyos árvizek megelőzése mellett a legfontosabb együttes feladat a veszélytelen hajózás biztosítása. a két ország vízügyi szervei jegyzőkönyvet irtak alá arról, hogy a közös érdekű folyamszakaszon megvizsgálják a mederalakulás folyamatát, s ennek ismeretében folytatják az egységes partvédelmet, illetve a közös folyamszabályozási munkákat./mti/

- . -
- 38 -

16.45/ig

17¹⁵
3P

bb.52. új diákkollégium épül pécsen - ülést tartott a városi tanács vb

han/az/ig hgy

1981. október 16.

pécsen, a lvov-kertvárosban épülő diákkollégium elkészülésétől várják, hogy javuljon a középfokú oktatásban részesülő vidéki tanulók bentlakásos elhelyezése, enyhüljön a város hét kollégiumának zsúfoltsága. az új, 1982-ben kaput nyitó diákkollégiumban 250 szakmunkás és száz nemzetiségi középiskolás számára lesz hely - mondották el. a pécsi városi tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén, a pécsi középiskolai kollégiumok és diákkollégiumok helyzetét értékelve azt is megállapították: az utóbbi években kiemelt gondot fordítottak a másfélezer tanulóknak második otthon nyújtó intézmények felújítására, berendezésük, felszerelésük cseréjére s jelenleg is folynak ilyen munkák. a testület állásfoglalása szerint tovább kell erősíteni, fejleszteni szükséges az iskolák és a kollégiumok kapcsolatát, s ez ügyben elsősorban az iskoláknak kell lépniük./mti/

- . -

bb.49. kölcsönszerződés az autóvillamossági termékek gyártásának rekonstrukciójára

bév/st/ig hgy

1981. október 16.

kölcsönszerződést irtak alá veszprémben pénteken a bakony művek és az állami fejlesztési bank képviselői az autóvillamossági termékek gyártásának rekonstrukciójára. a megállapodás értelmében a gyár 360 millió forintos fejlesztéséhez a bank 296 millió forint kölcsönt folyósít. a beruházás 1982 és 84 között valósul meg, a kölcsönt a bakony művek 1984-től, tíz év alatt törleszti.

a jelentős fejlesztésre a szovjet togliatti autógyár tervei készítetik a vállalatot, amely már több mint tíz éve részt vesz a magyar-szovjet lada kooperációban. a szovjet gyár ugyanis a következő években új gépkocsival lép piacra és ehhez új típusú autóvillamossági termékre, azok előállításához pedig korszerűbb technológiára, újabb szerszámokra és berendezésekre lesz szükség./mti/

- . -

17.00/ig

- 39 -

17¹⁵
3P

bb. 50. az őszi megyei könyvhetek országos megnyitója hevesen

kov/rj az hgy

1981. október 16.

országszerte október 16 és november 6-a között rendezik meg az idén az őszi megyei könyvheteket. a fogyasztási szövetkezeti mozgalomnak e jelentős közművelődési eseménysorozatát pénteken délelőtt nyitották meg hevesen. a járási művelődési központ színháztermében imre istván a szövetség elnökhelyettese mondott ünnepi megnyitót, majd fábián zoltán a magyar írók szövetségének titkára méltatta a könyvhetek jelentőségét. mindketten hangsúlyozták, hogy az őszi megyei könyvhetek évről-évre a vidéki könyvterjesztés egyik legrangosabb eseményei. mint az ünnepségen elhangzott: a falusi olvasók gyarapodását szemlélteti, hogy az idén már csaknem félmilliárd forint értékű könyv eladásával számolnak a husz év előtti 80 millióval szemben. a mezőgazdasági termelés és a közművelődés összefüggései is nyilvánvalóak: mezőgazdaságunk kiemelkedő sikereihez minden bizonnyal nagymértékben hozzájárul a könyv, a műveltség térhódítása.

nagy visszhangot keltett a heves megyei meszőv elnökségének felhívása, ebben a könyvforgalom 15 százalékos növelésére szólították fel a közelmúltban a fogyasztási szövetkezeteket.

az őszi megyei könyvhetek megnyitóján bejelentették hogy a következő hetekben az országnak szinte valamennyi településén sor kerül irodalmi rendezvényekre, sokhelyütt tartanak könyvkiállításokat, könyvvásárokat, író-olvasó találkozokat, irodalmi vetélkedőket, szavalóversenyeket, ismeretterjesztő előadásokat. a városokban és a járási székhelyeken könyvutcák, könyvparkok nyílnak.

a megnyitőünnepségen öten kapták meg a „kiváló szövetkezeti munkáért”, „kitüntetés”, a falusi könyvterjesztésben elért sikerekért.

a megnyitőünnepség vendégei - fábián zoltán józsef attila díjas és szot-díjas író, fodor andrás józsef attila díjas költő, bertha bulcsu józsef attila díjas író és cseres tiberius kossuth-díjas író - az ünnepséget követően műveiket dedikálták, majd találkoztak a hevesi olvasókkal. megnyitó ünnepség résztvevőit a járási művelődési központban a miskolci nemzeti színház és az egri gárdonyi géza színház művészei irodalmi műsorral szórakoztatták. ugyancsak a művelődési központban népművészeti kiállítást nyitottak a hevesi táj népművészeinek alkotásaiból, ezenkívül könyvvásárra, exlibris kiállításra valamint linómetszési bemutatóra is várták a közönséget. /mti/

-.-

17.00 rj

-40-

17.25
37

bb. 53. újra látogatható az egri képtár

kov/st/rj hgy

1981. október 16.

egyesztendei kényszerszünet után pénteken újra megnyitották a látogatók előtt az újjávarázsolt egri képtár. az épület rossz állapota miatt szükségessé vált felújítást elvégeztek, s a kiállítóterem korszerű megvilágítást is kapott. a képtár anyaga nem változott, csak kiegészült néhány, az elmúlt években vásárolt vagy restaurált festménnyel. az állandó kiállítás elsősorban a 16-17. századi olasz és németalföldi, valamint a 18-19. századi osztrák és magyar festők alkotásai láthatók. /mti/

-.-

bb. 54. békés megyei leletek - régészeti kiállítás gyulán

sam/rj hgy

1981. október 16.

újabb régészeti leletek békés megyében címmel kiállítás nyílt pénteken gyulán a durer teremben. a rendkívül gazdag anyag a kőkortól a török időkig ad izelítőt békés múltjának tárgyi emlékeiből. a február közepéig nyitva tartó régészeti tárlaton az elmúlt tíz év békési ásatásainak eredményein kívül a korábbi, ám eddig soha be nem mutatott leleteket is kiállították. mivel békésben nincs a megyéről átfogó képet adó régészeti állandó kiállítás, a mostani gyulai időszaki tárlat sok érdekességet tartogat a látogatóknak. /mti/

-.-

bb. 55. a bányásztárgyu festmények kiállítása sopronban

cser/st/rj hgy

1981. október 16.

gáspár sándor festőművész bányásztárgyu képeiből nyílt kiállítás pénteken sopronban a központi bányászati muzeumban. a budapesti élő művész az 1930-as és 40-es években bányásként dolgozott a dorogi szénmedencében. a bányászok életét megörökítő képeit abból az alkalomból ajándékozta a muzeumnak, hogy 200 évvel ezelőtt kezdődött meg a szén kitermelése dorogon. a kiállításon 45 munkája látható. /mti/

-.-

17.05 rj

-41-

17.30
37

bb.56. a zselici néprajzi alkotóház bemutatója pécsent

igó/st/ign hyg 1981. október 16.

a zselici magyarlukafán 1979-ben alapított néprajzi alkotóház munkaközössége először lépett a nyilvánosság elé. az elmúlt három évben készült munkáiból pénteken nyílt kiállítás pécsent. olyan használati tárgyakat mutattak be, amelyek valaha a falusi élet mindennapos részét alkották. ezeket a fiatalok hagyományos anyagokból és ősi technikával készítették el. a textilesek a racka juh hosszú szőrű gyapjából faliszőnyegeket és ruhadarabokat szőttek és festettek. a bőrdíszművesek bocskort és bőrtarisnyát varrtak, a fazekasok teljes konyhai és étkezési kerámiakészletet korongoltak. a fafargók különféle butorokat és népi hangszereket készítettek, s az utóbbiakat a kiállításon meg is szólaltatták. a vessző- és gyékényfonók keze alól szép kenyeres, valamint zöldség- és gyümölcstartó kosarak kerültek ki.

a zselici néprajzi alkotóműhelyben nyaranta ifjú népművészek, illetve népi iparművészek dolgoznak. az alkotóháznak az a célja, hogy újfajta, népi gyökerű környezetkultúrát teremtsen, s ebből adott izelítőt a pécsi kiállítás./mti/

- . -

bb.58. vállalati prognosztikai konferencia

t/mg/ig ie 1981. október 16.

pénteken a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében megkezdődött az i. vállalati prognosztikai konferencia. drecin józsef művelődési miniszterhelyettes, a szervezési és vezetési tudományos társaság elnöke bevezető előadásában a vállalati szintű tervezés és prognosztika kapcsolatairól, és szerepéről beszélt. hangsúlyozta: a vállalati tervezés új szerepe abban áll, hogy elősegítheti a vállalati kezdeményezéseket.

a kétnapos konferencia mintegy 300 résztvevője három szekcióban vitatja meg a vállalati prognózisok időszerű kérdéseit.

a népgazdasági szintű prognosztika lényegében egyidős a tervgazdálkodással. a vállalati prognosztizálás szervezeti helye és módszerei azonban még nem ilyen kialakultak, bár elemei, - különösen a marketing és piackutatás terén - már több hazai vállalatnál fellelhetők.

/folyt.köv./

17.05/ig

- 42 -

17³¹
31

bb.58./vállalati ... folyt./ig

a piackutatás kedvező tapasztalatairól több vállalati vezető számolt be a konferencián. a taurus gumipari vállalatnál például az exportpiac folyamatos vizsgálata nagy mértékben hozzájárult, hogy a mezőgazdasági gépabroncsokat egy erre a célra felépített új gyáregységben gazdaságosan állítsák elő, és az egyesült államokba exportálják. ugyancsak kedvezőek a tapasztalatok a gyógyszeriparban, ahol az igények megfelelő felmérése vezetett újfajta gyógyszer-kozmetikai készítmények előállításához. korántsem ilyen kedvező viszont a helyzet például a híradástechnika területén. a műszaki-tudományos prognosztika a belföldi piac igényeit sem veszi eléggé figyelembe, s a korszerűtlen technikával készült termékek külföldön pedig már egyáltalán nem versenyképesek.

a tanácskozáson megállapították: a vállalati prognosztika kifejlesztésének egyik legközelebbi és legfontosabb feladata az, hogy pontosan meghatározzák e tevékenység helyét a vállalatok szervezeti felépítésében./mti/

- . -

bb.60. budapestre érkezett az szmbt küldöttsége

t/gy/pá/dg/ig hgy

1981. október 16.

pénteken a magyar-szovjet baráti társaság meghívására budapestre érkezett a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége, élén filipp tyimofejevics jermással, az szkp kb póttagjával, az szmbt elnökével, a szovjetunió állami filmbizottságának elnökével. a küldöttség részt vesz az mszbt vii. országos értekezletén.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren biró gyula, az mszbt főtitkára fogadta. jelen volt valerij muszatov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követőtanácsosa.

x x x

a nap folyamán az szmbt küldöttségét fogadta a barátság házában apró antal, az mszmp kb tagja, az mszbt elnöke. jelen volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

/mti/

17.15/ig

- . -
- 43 -

17⁴⁰
31

bb. 57. elhunyt várnai zseni

i/km/rj dg hgy

1981. október 16.

várnai zseni, kétszeres józsef attila-dijas író, költő, a szocialista érdemrend, s a munka vörös zászló érdemrend kitüntetettje súlyos betegség következtében, pénteken, 91 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

Magyarorszáért

mszmp budapesti bizottsága
művelődési minisztérium
magyar írók szövetsége

x x x

várnai zseni 1890. május 25-én született nagyvázsonyban. gyermekkorában került budapestre, s 1908-ban megszerezte a színészegyesületi sziniiskola diplomáját, de nem lépett színpadra. 1909-ben peterdi andor felesége lett, az ő révén került a munkásmozgalomba. tisztviselőként is dolgozott. első versét 1911-ben írta, anyaság címmel, a népszavában jelent meg. ezt követően egymás után jelentek meg a nyomort, a bünt, a társadalmi igazságtalanságot vádoló versei. 1912. májusában, amikor a munkásság nagy forradalmi megmozdulásra készült, s úgy hirdette, hogy a katonaságot fogják kivezényelni, megírta katonafiának! című nagyhatású versét, amelynek híres refrénje a „ne lőjj fiam, mert én is ott leszek!”, az első világháború idején, majd 1918-ban is, forradalmi erővel hatott. ennek a versének címét kapta első verseskötete, amely 1914-ben jelent meg. második verseskötetét 1916-ban adták ki, gracchusok anyja címmel. költészetének - különösen az anyai érzéseknek - a kiteljesedése volt ez a kötet. 1943-44-ben egy antifasiszta csoport élén állt. verseit angol, eszperantó, francia, japán, kínai, lengyel, német, orosz és spanyol nyelvre is lefordították. halálával a szocialista magyar irodalom kiemelkedő alakját veszítette el. /mti/

.-.

bb. 59. befejeződött a sci-fi írók tanácskozása

t/km/rj dg hgy

1981. október 16.

pénteken a magyar írók szövetségének székházában befejeződött a szocialista országok tudományos-fantasztikus íróinak konzultatív tanácskozása. az eszmecserére bulgáriából, csehszlovákiából, az ndk-ból, romániából, s a szovjetunióból érkeztek vendégek. kuczka péter, a rendezvény elnöke elmondta az mti munkatársának:

/folyt.köv./
17.15 rj

-44-

17⁴¹/₃₇

bb. 59. / befejeződött... 1. folyt./rj

- találkozónk legfőbb jelentőségét abban látom, hogy számos olyan jó gondolat, elképzelés hangzott el, amely szervezettebbé, tervszerűbbé teheti együttműködésünket. a bolgár író-vendég vetette például fel egy szocialista science fiction írószervezet létrehozásának szükségességét, s a tanácskozás többi résztvevője is egyetértett a gondolattal. e szervezet legfontosabb feladata az lenne, hogy folyamatosan informálja az írókat az új művekről, témákról, tervekről, megteremtendő tehát e sajátos irodalmi műfaj továbbfejlesztéséhez nélkülözhetetlen folyamatos információcserét. ugyancsak felmerült egy, a szocialista országok íróit és sci-fi irodalmát bemutató lexikon elkészítésének gondolata is. a tanácskozás résztvevői javasolták egy olyan antológia-sorozat közös kiadását is, amely egy-egy ország legjelesebb alkotásait mutatná be. tervbe vettük egy, a sci-fi képzőművészeti alkotásokat bemutató album kiadásának lehetőségét is.

- beszámoltunk a magyar tudományos-fantasztikus irodalom helyzetéről, terveiről is. elmondtuk, hogy évente a műfajban 20-25 kötet jelenik meg, amely az olvasói igényeket figyelembe véve, bizony kevés. a nagy példányszámban útletekbe kerülő sikerkönyvek órák, napok alatt elfogynak. tehetséges új írói gárda is jelentkezett az elmúlt években. a napokban jelenik meg például dévényi tibornak hová lett artur című satirikus sci-fi novellákat közreadó kötete. lőrincz l. lászló három új regénye is kiadásra vár. véleményem szerint a sci-fi-nek, a jövő irodalmának nagy jövője van.

/mti/

.-.

bb. 61. gazdasági tárgyalások indiával

sa/rj hgy

1981. október 16.

veress péter külkereskedelmi miniszter pénteken hazaérkezett indiából, ahol pranab kumar mukherdzsi-nek, az indiai központi kormány kereskedelmi, acél és bányászati miniszterének meghívására október 12-16. között tett látogatást.

a tárgyalásokon áttekintették az india és magyarorszag közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok alakulását.

megállapították, hogy az utóbbi években a kapcsolatok fejlődtek, a kereskedelmi forgalom nőtt, jóllehet a forgalom nagysága a lehetőségektől elmarad. közös erőfeszítéseket határoztak el a kapcsolatok bővítése, a kereskedelmi forgalom növelése érdekében. különösen a villamosenergiatermelés / hő- és vízierőművek/, a távközlés, a bányászati kutatás és bányászati feltárás, a timföldgyártás és az alumíniumipar, a gyógyszeripar, a vegyipar, a lámpa és fénycsőgyártás területén van lehetőség a gazdasági együttműködés fokozására.

/folyt.köv./
17.25 rj

-45-

17⁵⁰/₃₇

bb. 61. / gazdasági ... 1. folyt./rj

állást foglaltak az idniai fogyasztási cikkek és más ipari termékek magyarországi szállításának növeléséről. a tárgyalások folyamán megállapodtak abban, hogy a két ország vállalatai közötti együttműködést indokolt kiterjeszteni haramadik országok piacára. veress péter megbeszélést folytatott a. b. a. ghani khan csaudhuri energiaügyi, narain dutt tivari, iparügyi és k. m. sztephen távközlési miniszterrel is. /mti/

-.-

bb. 70. kurt hager látogatása

rj dg hgy

1981. október 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának megnevezésére október 14-16. között látogatást tett hazánkban kurt hager, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára fogadta kurt hagert.

kurt hager megbeszélést folytatott óvári miklóssal, a központi bizottság titkárával és aczél györggyel, a minisztertanács elnök-helyettesével, a politikai bizottság tagjaival. a tárgyalásokon részt vett hannes hörnig, az nszép kb tagja, a tudományos osztály vezetője és kornidesz mihály, az mszmp kb tagja, a tudományos, közoktatási és kulturális osztály vezetője. a látogatás során kurt hager felkereste a főváros több kulturális intézményét.

a szivélyes, elvtársi légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői tájékoztatták egymást az országaikban folyó szocialista építőmunka időszerű kérdéseiről, az mszmp xii. és az nszép x. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, a kulturális és ideológiai munka napirenden lévő feladatairól. megelegetéssel állapították meg, hogy a két párt kulturális és ideológiai területen folytatott széles gyümölcsöző együttműködése hasznosan járul hozzá pártjainknak a marxizmus-leninizmus, a proletár internacionalizmus jegyében fejlődő kapcsolataikhoz, erősíti a két ország népeinek testvéri barátságát.

/folyt.köv./
17.30 rj

-46-

17.31
3P

bb. 70. / kurt hager... 1. folyt./rj

kurt hager pénteken elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára bucsuztatta. jelen volt rudolf rossmeisl, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb. 62. ülést tartott a budapesti kisz bizottság

t/km/rj dg hgy

1981. október 16.

pénteken együttes ülést tartott a budapesti kisz bizottság és a budapesti uttörő elnökség. a tanácskozáson értékelték az uttörők kisz-életre való felkészítésében és a kisz-uttörő testvérkapcsolatok erősítésében végzett munkát, foglalkoztak az ezzel kapcsolatos feladatokkal. a résztvevők megállapították, hogy az elmúlt években született határozatok nyomán jelentős volt az előrelépés az uttörő szövetség kisz-irányításában, a testvérkapcsolatok szorosabbá fűzésében. a bizottság és az uttörő elnökség egyetértett azzal, hogy a kisz-életre felkészítő tevékenység hassa át az uttörő-élet egészét és ezt a folyamatos nevelő tevékenységet a kisz-szervezetek saját munkájukkal, eszközeikkel támogassák. /mti/

-.-

bb. 63. baráti találkozó a partizán szövetségben

t/km/rj dg hgy

1981. október 16.

a magyar partizán szövetség a spanyol polgárháboruban, a francia és belga ellenállási harcban részt vett tagjai számára pénteken bajtársi találkozót rendezett a belügyminisztérium művelődési házában. a találkozón tömpe istván, a magyar partizán szövetség alelnöke köszöntötte a volt harcosokat, majd felkai dénes, a magyar partizán szövetség külügyi bizottságának tagja mondott beszédet, idézve a történelmi napok emlékét. a résztvevők megemlékeztek a legutóbbi találkozó óta elhunyt harcostársaikról, köztük jász dezsőről, a legendás internacionalista harcosról, a spanyol polgárháboru hős tábornokáról. /mti/

-.-

17.35 rj

-47-

17.35
3P

bb.64. röntgendiagnosztikai szimpozium debrecenben

tár/az/ig hgy 1981. október 16.

röntgendiagnosztikai szimpoziumot rendezett pénteken debrecenben a magyar radiológusok társasága, a debreceni orvostudományi egyetem radiológiai klinikája és a finnországbeli turkui egyetem radiológiai részlege. a radiológiai klinika oktatótermében megtartott tanácskozáson a mintegy 60 hazai radiológus és érdeklődő előtt finn és magyar szakorvosok értékelték a radiológia különböző területein megvalósuló vizsgálati eljárásokat.

a debreceni radiológiai klinika és a turkui egyetem radiológiai részlege közötti több mint tízéves együttműködés keretében esztendőről esztendőre találkoznak egymással a finn és a magyar radiológusok, s tudományos ülésen számolnak be munkájukról. a debreceni szimpoziumon elsősorban az endoszkópos vizsgálatok klinikai értékeléséről, a mellékvesedaganatok diagnosztikájával kapcsolatos röntgenvizsgálatok eredményességéről, a pajzsmirigy és a mellékpajzsmirigy vizsgálatáról tanácskoztak a résztvevők./mti/

- . -

bb.65. városunk fejlődése - kiállítás berettyóújfalun

tár/st/ig hgy 1981. október 16.

„városunk fejlődése”, címmel az 1979. január elsején városi rangot kapott hajdu-bihari település, berettyóújfalun gazdasági, társadalmi és kulturális életét bemutató kiállítást nyitottak meg pénteken a berettyóújfalui bihari múzeumban. a város felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából rendezett bemutatóval megkezdődtek berettyóújfalun az október 26-ig tartó urbanisztikai napok rendezvényei./mti/

- . -

bb.68. huszárik zoltán

k/ár/gg/dg/ig hgy 1981. október 16.

érdemes művész, balázs béla-dijas filmrendező temetés előtti búcsúztatása október 21-én, fél 12 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában./mti/

- . -
- 48 -

17.25/ig

18¹⁵
37

bb.66. simon juda napi vásár - különhajók sturovóba

ber/ig hgy 1981. október 16.

pénteken két, egyenként százötven személy befogadó hajó si-etett a duna két partja között rendszeresen közlekedő komp segítségével. csaknem 4000-en keltek át ugyanis a vizen, hogy megtekintsék a szomszédos sturovóban a híres simon juda napi vásárt, amelyet most 435. alkalommal rendeztek meg. az utóbbi években valóságos határmenti találkozóvá fejlődött a vásár. komárom megye más városaiban, községeiben is már hetekkel ezelőtt megjelentek a sturovai nemzeti bizottság meghívó plakátjai. arra számítanak, hogy a vásár második és harmadik napján a péntekénél is sokkal nagyobb lesz a dunai átkelő forgalom./mti/

- . -
P. Urbánfalvi, de

bb.67. amerikai polgármesterek a városházán

jk/dg/ig hgy 1981. október 16.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke pénteken hivatalában fogadta az amerikai egyesült államok polgármesterei konferenciájának küldöttségét, amely kenneth a. gibsonnak, newark város polgármesterének vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes hangulatu eszmecsere tájékoztató hangzott el a magyar főváros fejlődéséről, fejlesztési tervéről, a nagyszabású lakótelepi építkezésekről, a közlekedési és a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről./mti/

- . -

bb.72. állategészségügyi és állattenyésztési szabadegyetem gödöllőn

t/vir/pá/st/ig hgy 1981. október 16.

állategészségügyi és állattenyésztési szabadegyetem kezdődött gödöllőn a tit pest megyei szervezetének rendezésében. a megnyitó előadást soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár tartotta a takarmánytermesztés szerepéről az élelmezés-szertermelésben. a szakemberek továbbképzését szolgáló szabadegyetemen, amelynek előadásaira havonta egy alkalommal kerül sor 150 pest megyei állatorvos és állattenyésztő vesz részt./mti/

Építkezés

- . -

17.40/ig

- 49 -

18¹⁰
37

bb. 69. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megyei küldöttközgyűlései

cser/káp/end/rj st hgy

1981. október 16.

a szövetkezetek országos kongresszusára készülve küldöttközgyűlést tartottak pénteken győr-sopron, somogy és szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezetei.

a kapuvárt rendezett győr-sopron megyei küldöttközgyűlésen elmondották, hogy a megye szövetkezeteinek eredményei felülmúlják az országos átlagot, s itt a legnagyobb az egy hektár területre jutó állatsűrűség. az elmúlt öt év alatt a szövetkezetek tenésztállománya csaknem ötezerrel gyarapodott, a juhállomány pedig több mint kétszeresére növekedett. megkezdtek a hansági ősgyep területek hasznosítását, több ezer szarvasmarhát tartanak az eddig kihasználatlan legelőkön. dinamikusan növekedett a vágóbaromfi-termelés, a megye szövetkezetei jelenleg évente több, mint nyolcezer tonna baromfit értékesítenek itthon és külföldön.

a somogy megyei termelőszövetkezetek kaposvárott megtartott küldöttértekezletén a feladatokról szólva nagy hangsúlyt kapott a talajadottságokhoz igazodó termelési szerkezet kialakítása, a korszerű agrotechnikai eljárások alkalmazása és a nagy termőképességű növényfajták termelésbe állítása. a növénytermesztés területén elsősorban a gabonafélék, az ipari növények, a csillagfürt és a burgonya termelését kívánják fokozni. kiemelt feladatnak tekintik a legelőre alapozott szarvasmarhatenyésztés és a sertéstartás fejlesztését, valamint a juhállomány növelését.

a szolnoki küldöttértekezleten arról számolhattak be, hogy a megye növénytermelése öt év alatt csaknem megkétszereződött, a napraforgó közel háromszorosára emelkedett. a buza, a kukorica, a cukorrépa és a napraforgó hozama átlagosan 18-37 százalékkal lett több. a nagyüzemi állattenyésztés termelési értéke 52 százalékkal növekedett, a sertés- és szarvasmarhatenyésztés fejlődése mellett újból fellendült a megyében a juhászat. ugyanakkor azt is elmondották, hogy a termelőszövetkezetek között a gazdálkodás eredményessége tekintetében meglehetősen nagy a különbség. a megyében jó néhány kedvezőtlen termelőhelyi adottságu és egyéb okok miatt rosszul gazdálkodó nagyüzem is van. a közgyűlésen bejelentették, hogy a gazdaságilag szilárd tsz-ek eddig 13 gyenge eredményeket felmutató szövetkezet fölött vállaltak védnökséget.

valamennyi közgyűlésen hangoztatták, hogy a jövőben még nagyobb gondot fordítanak a háztáji termelés segítésére, integrálására, szorgalmazták a kisgépellátás javítását és a jobb alkatrészellátást. /mti/

17.45 rj

-50-

18¹⁵
37

bb. 71. felhasználható: 19 óra után!

bemutatkozott a moszkvai drámai színház

t/cser/-gi/rj dg

1981. október 16.

pénteki, győri bemutatkozásával megkezdte magyarországi vendégszereplését a moszkvai malaja bromnaja drámai színház.

a kisfaludy színházban a világhírű társulat nyikolaj gogol: háztűznéző című kétfelvonásos művét mutatta be. szombaton este - ugyancsak győri - ignatyij dvoreckij: a kívülálló című darabja kerül színre. mindkét előadás rendezője anatólij efrosz érdemes művész.

a színház 1946-ben alakult, moszkvai drámai színház néven. a malaja bromnaja nevet akkor vették fel, amikor átköltöztek jelenlegi otthonukba, amely a malaja bromnaja utcában van. a társulat sok emlékezetes előadással örvendeztette meg közönségét az elmúlt évtizedekben. az igazi sikeres korszak azonban a hatvanas évek végén kezdődött. ekkor vette át az irányítást alekszandr dunajev igazgató, és főrendezőnek hívta meg társulatához anatólij efroszt, aki korábban nagy tekintélyt vívott ki rendezéseivel a színházi világban.

a malaja bromnaja legnagyobb visszhangot kiváltó sikereit mai szovjet szerzők darabjainak színrevitelével aratta. bemutatták a többi között arbuzov, dvoreckij, leonov és rozov műveit, és otthonra találtak színpadjukon a klasszikusok is. előadásaikat külföldön is megismerhették a nézők. 1974-ben a don juan adaptációjával elnyerték a jugoszláviai nemzetközi bítet fesztivál fődíját, 1978-ban pedig a 32. edinburgh-i fesztiválon mutatták be tudásukat.

október 19-től hétfőtől három estén át a fővárosban, a nemzeti színházban lépnek közönség elé. repertoárjukon három darab található: gogol háztűznézője, gorkij barbárok-ja és dvoreckij a kívülálló-ja. az előadásokon kiváló művészek seregét ismerhetik meg a magyar nézők. a színház nagy egyéniségei olga jakovleva és leonyid bronyevoj. utóbbit a tavasz tizenhét pillanata című filmsorozatból ismerhetik a nézők, e sorozatban müller szerepét alakította. /mti/

17.50 rj

-51-

18²⁰
37

bb. 73. magyar-bolgár barátsági gyűlés vásárosnaményben

kal/pál/st/rj hgy

1981. október 16.

a magyar-bolgár barátsági napok szabocs-szatmári esemény-sorozatának befejezéseként pénteken nagygyűlést tartottak vásárosnaményben. a gyűlésen boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete mondott ünnepi beszédet. a vásárosnaményi művelődési központban ebből az alkalomból fotódokumentációs kiállítás nyílt, az 1300 éves bulgária, címmel. /mti/

bb. 74. sarlós istván fogadta a laoszi országépítési front küldöttségét

pá/dg/ig hgy

1981. október 16.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára pénteken fogadta a laoszi országépítési front küldöttségét, amelyet boulang boulang elnökhelyettes, a laoszi forradalmi párt központi bizottságának tagja vezet. a küldöttség, amelynek befejeződött a hivatalos programja, itt-tartózkodása során találkozott baranyai tiborral, az mszmp kb osztályvezetőjével, valamint a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács vezetőivel. látogatást tettek a termelészövetkezetek országos tanácsánál és a hazafias népfront titkárságán, bács megyében pedig tanulmányozták a magyar mezőgazdaság helyzetét, illetve a hazafias népfrontmozgalom gazdaságpolitikai tevékenységét. orgoványban a küldöttség magyar-laoszi barátsági gyűlésen vett részt. /mti/

5nép

bb. 75. időjárásjelentés

gg/ig hgy

1981. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti október 16-án, pénteken 19 órakor:

nyugat felől felhősödés

várható időjárás az ország területére szombat estig: nyugat-délnyugat felől újabb felhősödés várható, eső, zápor valószínű. napközben a déli-délnyugati szél időnként megélénkül. a várható legmagasabb hőmérséklet szombaton koradélután általában 14-18 fok között lesz. /mti/

t18.30/ig

- 52 -

1900
3P

bb. 76. keb küldöttség látogatása bulgáriában

pá/dg/ig

hgy

1981. október 16.

a bolgár kp központi ellenőrző és revíziós bizottságának meghívására október 13-16. között látogatást tett bulgáriában a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottságának küldöttsége somogyi imrének, a keb titkárának vezetésével.

a látogatás alkalmával kölcsönös tájékoztatásra és véleménycserére került sor a két testvérpárt tevékenységéről és a pártellenőrzési munka tapasztalatairól.

a küldöttséget fogadta stojan karadzsov, a bkp kerb elnöke. /mti/

bb. 77. hazaérkezett prágából a magyar nőküldöttség - duschek lajosné nyilatkozata

t/me/pá/dg/ig hgy

1981. október 16.

pénteken hazaérkezett prágából a magyar nők országos tanácsának küldöttsége, amely részt vett a nők világkongresszusán, és a nemzetközi demokratikus nőszövetség viii. kongresszusán. duschek lajosné, a mnot elnöke, a küldöttség vezetője elmondta: a világkongresszus - jelszavához hiven - állást foglalt a leszerelés, az enyhülés és a nemzetközi együttműködés, a béke mellett és a világ asszonyainak erejét, összefogását bizonyította.

a különböző társadalmi rendszerű országok képviselői egyetértettek abban, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben az eddiginél is egységesebben, és erőteljesebben kell harcolni a béke védelméért, a leszerelésért; felhívták a világ asszonyainak figyelmét, hogy a szakszervezetekkel, ifjúsági és más szervezetekkel együtt folytassák küzdelmüket. támogassák az észak-európából indult tiltakozó meneteket és más békeakciókat; javasolták, hogy a következő évben a nők nemzetközi napjának rendetvényeivel demonstrálják békeakarukat.

az egy hétig tartó tanácskozásokon áttekintették a világ különböző részein élő nők gazdasági, társadalmi helyzetét, a nők évezedének első felében kivívott kedvező változásokat. eredményként említették a többi közt, hogy a világ országaiban - a nemzetközi munkaügyi szervezet becslése szerint - ma már 575 millió 700 ezer nő végez gazdasági tevékenységet. legkedvezőbb a szocialista országokban dolgozó nők helyzete. /folyt.köv./

18.45/ig

- 53 -

1905
3P

bb.77. /hazaérkezett .. folyt./ig

érhető, hogy a küldöttek nagy érdeklődéssel figyelték a szocialista országok, köztük Magyarország küldötteinek tájékoztatóit. megállapították viszont, hogy a világ sok országában még nem valósult meg a nők egyenjogúsága, hátrányos helyzetben vannak mind a családban, mind a társadalomban. hangsúlyozták: az országok nőszerkezetei és más szervezetei együttesen harcoljanak a nők egyenjogúságáért, azért, hogy a nők részt vehessenek a társadalmilag hasznos munkában, a törvényhozó testületekben, az államapparátusban.

a nők világkongresszusa megerősítette a nők évtizedére meghirdetett feladatokat, s felhívásaiban az élet minden területére kiterjedő irányvonalat adott minden ország, így hazánk nőmozgalmai számára is - mondotta duschek lajosné./mti/

- . -

bb.78. szófiai pártküldöttség budapesten

jk/dg/ig hgy

1981. október 16.

az mszmp budapesti bizottsága meghívására október 12-16. között pártküldöttség tartózkodott budapesten dimitër ganevnek, a szófiai pártbizottság titkárának vezetésével. megbeszélést folytattak a budapesti pártbizottságon, ellátogattak az mszmp budapesti bizottságának oktatási igazgatóságára és a magyar tudományos akadémia számítástechnikai és kutatóintézetébe. felkeresték az mszmp i. kerületi bizottságát, és az intranszmas magyar-bolgár közös vállalatot. megtekintették a metró néhány állomását és a békásmegyéri lakótelepet. a delegációt pénteken fogadta maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. a megbeszélésen jelen volt somogyi sándor, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság titkára. a küldöttség pénteken elutazott budapestről./mti/

Tautmalizálási

- . -

bb.79. havasi ferenc beszéde

zsu hgy

1981. október 16.

/beállításra bb. 19. sz. hírünk - ipari szövetkezetek kongresszusa - 1. folytatásának végére./

havasi ferenc tolmácsolta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya üdvözlését, az ipari szövetkezetek viii. kongresszusának.

/folyt.köv./

19.20/zsu

-54-

19.11
BT

bb.79./havasi ferenc ... folyt./zsu

elismeréssel szólt arról a munkáról, amelyet a szövetkezetek a két kongresszus közötti időszakban végeztek. tevékenységük - mondotta - a népgazdasági és a szövetkezeti érdekeknek is a legjobban megfelelt. kiemelte, hogy mind a külső egyensúly javítására, mind az életszínvonal védelmére a szövetkezetekben is egyre erőteljesebb, aktívabb és hatékonyabb munka bontakozott ki. eredményes volt a szövetkezetek társadalompolitikai tevékenysége is. a jövőben ez még eredményesebb lehet, ha következetesen érvényesül a szövetkezetpolitika, az önkéntesség, a fokozatosság, az érdekeltség és a demokratizmus - ezen belül az önkormányzat - elve és gyakorlata.

pártunk központi bizottsága és népköztársaságunk kormánya alkotmányos garanciát nyújt a szövetkezeti tevékenység fejlődéséhez, a szövetkezeti törvénnyel védi és támogatja a szövetkezetek munkáját. e munka akkor lehet eredményes, ha érvényesül benne az mszmp politikai fő vonala. nem képzelhető el egyik a másik nélkül.

havasi ferenc kiemelte, hogy a párt tisztázta a tulajdonviszonyokkal kapcsolatos vitákat. fellépett az ezzel kapcsolatos félreértésekkel, hibás törekvésekkel szemben. tisztázta, hogy az állami és szövetkezeti tulajdon egyenrangú szocialista tulajdon. mindez nemcsak a pártnak, a szövetségpolitikáról vallott elveivel van összhangban, hanem jó értelemben vett osztálypolitika is, tehát a munkásosztály politikájának érvényesítése és ki- teljesítése. az mszmp a párt vezető szerepét úgy értelmezi, hogy vezetni politikai eszközökkel kell, a vezetőszeret szolgálatot jelent.

pártunk központi bizottsága - folytatta a továbbiakban - 1978. decemberében nagyon fontos elhatározásra jutott, gazdaságpolitikánk céljainak és eszközrendszerének fejlesztésében, úgy döntött, hogy gazdasági és politikai céljaink közül két követelménynek kell elsőbbséget adni: meg kell állítani a nemzetközi pénzügyi helyzet romlását, folyamatát és minimális célként ki kell tűzni az eddig elért életszínvonal védelmét. e két fő célnak rendelünk alá minden gazdasági tevékenységet. e gazdaságpolitikai felfogással kapcsolatban egyesek azt kérik, vajon hová vezet ez az alacsony növekedési ütem? meggyőződésünk, hogy nem az a baj Magyarország, hogy mérsékeljük a fejlődés ütemét, hanem inkább, hogy átmeneti időre működtetünk olyan üzemet, amelyek ma már nem felelnek meg a követelményeknek.

/folyt.köv./

19.25/zsu

-55-

20.11
BT

bb. 79./havasi ferenc ... 2. folyt./zsu

gyakran szóvá teszik, hogy kevés a beruházásra fordítható összeg. én úgy vélem, hogy a korábbi 28 százalékos felhalmozással szemben jelenleg elegendő a 20-21 százalék is, ha ezeket a még így is hatalmas összegeket jó helyre adjuk, jól használjuk fel.

az életszínvonal védelméről szólva elmondotta: most 1981-ben az ezzel kapcsolatos vállalkozás sokkal nagyobb feladatnak látszik, mint 2-3 évvel ezelőtt. eléréséért mégis mindent meg kell tennünk. ehhez az kell, hogy javítsuk a munkafegyelmet, szigorítsuk a pénzhezjutás feltételeit, azt, hogy ugyanazért a pénzért többet és jobban kell dolgoznunk, ugyanakkor továbbra is törekednünk kell arra, hogy a megdolgozott pénzt kulturáltan lehesse elkölteni, olyan árukra, amelyekre éppen szükségük van az embereknek, és nem olyanokra, amelyeket éppen kapni lehet az üzletekben. míg a bérezésnél a teljesítményarányos differenciálást kell erősíteni, a szociálpolitikában a legkritikusabb helyzetben lévő emberek vagy családok helyzetét kell javítanunk, tehát az alacsony nyugdíjak reálértékének megőrzésére törekszünk, a sokgyermekes családok állami segítségét javítjuk, s az eddigieknél nagyobb segítséget, kedvezményeket biztosítunk a családalapító fiataloknak.

a már említett 1978-as központi bizottsági ülésen módosítottuk az eszközrendszer is. elsősorban a tervezési gyakorlatunkat korszerűsítettük, és továbbfejlesztettük a pénzügyi szabályozást.

a minisztériumok munkájának korszerűsítéséről elmondta, hogy ebben annak az elvnek kell érvényesülnie, mely szerint a minisztériumi munkában erősödjen a tulajdonosi, a felügyeleti jelleg, a minisztériumok biztosítsák a vállalatok tevékenységéhez szükséges kedvező feltételeket.

a középirányító szerveknél nagyon fontos azt elemezni, vajon a 20 évvel ezelőtt létrehozott középirányító szervek közül melyek szükségesek még ma, és melyek váltak feleslegessé. a vállalatok méreteit illetően a kérdést nem szabad végletesen felvetni, úgy tudniillik, hogy kis-, közép vagy nagyvállalatok legyenek-e? a szakmához, a végtermékekhez igazodóan a legjobb szervezetet alakítsuk ki.

a kisüzem-, nagyüzem dilemma, s hadd tegyem hozzá a kisegítő gazdaságok viszonya - gyakorta felvetődik a fogyasztási cikkekkel és a szolgáltatásokkal kapcsolatban is.

/folyt. köv./

19.30/zsu

-56-

20¹⁰
37

bb. 79./havasi ferenc 3. folyt./zsu

hadd említsek egy példát. ma egy-egy háztartásban a villanyborotvától a személyautóig 10-20 gépet is használnak. ezeknek a személyi tulajdonban lévő javaknak a javítására a nagyszervezetek nem alkalmasak. hasonló a helyzet az ugynevezett háttér-
iparral is. olyan terület ez, ahol szükség van a kisebb, lazább, rugalmasabb szervezetekre. de ilyen kisebb vállalatokkal kielégíthető igény jelentkezik különböző lakossági-fogyasztási cikkeknel is.

milyen lehetőségek vannak e valós igények kielégítésére? magyarországon 2 millió nyugdíjas van. ha ennek csak egy része hajlandó szervezett módon dolgozni ezen a területen, akkor itt jelentős munkaerőforrás bevonására van lehetőség. nő a szabadidő, s reméljük, hogy még sokáig lesznek olyan emberek, akik szabadidejükben nemcsak horgászni, és napozni fognak, hanem dolgozni is. szívesen vállalnak munkát diákok is. mindezek mozgósíthatók. a nemrég megjelent rendeletek lehetővé teszik, hogy állami szervek, minisztériumok, főhatóságok, tanácsok, a bank, a szocialista nagyvállalat, leányvállalatok, kisvállalatot alapítsanak. a szövetkezetek is alapíthatnak maguk körül munkaközösségeket, szakcsoportokat, stb. ezek a lehetséges alapítók a szocialista állam integráns részei, azok az engedélyezők is. ha ez így van, akkor miért nem lehet elképzelni azt is, hogy a ma szét-szórtan, és szervezetlenül dolgozó, jó képességű fiatal szereplőkből az afit, a gelka, vagy egy ipari szövetkezet szervezzen egy-egy munkaközösséget. miért kell félni attól, hogy ez nem lesz szocialista, hiszen elvileg nem más történik, mint a háztáji gazdaságok esetében, hogy tudniillik a szocialista nagyvállalat integrálja a lazább szervezeteket.

sok mindentől féltették már nálunk a szocializmust, a részesműveléstől, a fridzsidertől, a lángossütőktől, csak egytől nem: a lustaságtól, a tunyaságtól. pedig a szocializmus sem tudja nélkülözni a fegyelmet, a szorgalmat, a jobb és az odaadóbb munkát. aki erre hajlandó, aki vállalja, annak a boldoguláshoz való jogát is el kell ismerni. itt persze a tisztességes szándéku emberektől beszélek, nem a szerencselovagokról.

befejezésül havasi ferenc a központi bizottság nevében sok sikert kívánt a szövetkezetek dolgozóinak, mindazon célok megvalósításához, amelyeket a kongresszus kijelölt./mti/

19.35/zsu

-.-

-57-

20¹⁰
37

bb.80. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzake 1981. október 16-án 14.00 órától zárásig

ig hgy

1981. október 16.

30. diplomaátadó ünnepség
31. orvos-gyógyszerész napok
32. népi iparművészek tárlata
33. magyar közlekedési film sikere
34. avarkori ékszerek
35. ezüst evőeszközkészlet
36. elhunyt feledi sándor
37. sikeres börze
38. megkezdődött az édes anyanyelvünk verseny
39. csorna története
40. ujitói konferencia
41. gyenes andrás
42. ülésezett a kgst
43. tudományos ülés gödöllőn
44. szerződés a kuvaiti hírügynökséggel
45. kazinczy tudományos ülészek
46. védik a nagyerdőt
47. ifjusági házi napok
48. magyar-jugoszláv vizügyi
49. kölcsönszerződés
50. az őszi megyei könyvhetek
51. ülést tartott a vizgazdálkodási társulatok
52. új diákkollégium
53. újra látogatható az egri képtár
54. békés megyei leletek
55. bányásztárgyu festmények
56. a zselici néprajzi alkotóház
57. elhunyt vármai zseni
58. vállalati prognosztikai konferencia
59. befejeződik a sci-fi írók tanácskozása
60. budapestre érkezett az szmbt küldöttsége
61. gazdasági tárgyalások indiával
62. ülést tartott a budapesti kisz bizottság
63. baráti találkozó
64. röntgengiagnosztikai szimpozion
65. városunk fejlődése
66. simon juda napi vásár

/folyt.köv./
21.10/ig

- 58 -

22 ¹⁵/_{3P}

bb.80. /a belföldi ... folyt./ig

67. amerikai polgármesterek
68. huszárik zoltán
69. a mezőgazdasági termelősövetkezetek megyei
70. kurt hager látogatása
71. bemutatkozott a moszkvai drámai színház
72. állategészségügyi szabadegyetem
73. magyar-bolgár barátsági gyűlés
74. sarlós istván fogadta
75. időjárás
76. keb küldöttség
77. duschek lajosné nyilatkozata
78. szófiai pártküldöttség
79. havasi ferenc beszéde
80. hírjegyzék

/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő:pásztor jánso

szerkesztették: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

21.15/ig

- 59 -

22 ²⁰/_{3P}

- v é g e -